



URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH  
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ  
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

[www.revizija.gov.ba](http://www.revizija.gov.ba)



# **IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI**

## **UPRAVE ZA NEIZRAVNO OPOREZIVANJE BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2022. GODINU**



## Kazalo

|                                                                    |           |
|--------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA.....</b>                        | <b>2</b>  |
| 1. MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠĆIMA .....                        | 2         |
| 2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....                                   | 4         |
| <b>II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI.....</b>                                | <b>6</b>  |
| 1. PREDMET I CILJ REVIZIJE .....                                   | 6         |
| 2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI .....                            | 6         |
| 3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA.....        | 7         |
| 4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (SAŽETAK).....                        | 11        |
| 5. USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE.....                                   | 12        |
| 6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA .....                                | 13        |
| 7. PRORAČUN UPRAVE ZA 2022. GODINU .....                           | 15        |
| 7.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti.....                         | 15        |
| 8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA.....                                        | 16        |
| 8.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna.....                  | 16        |
| 8.1.1. Bruto plaće.....                                            | 17        |
| 8.1.2. Putni troškovi .....                                        | 18        |
| 8.1.3. Višegodišnja kapitalna ulaganja .....                       | 19        |
| 8.2. Pregled prihoda i primitaka .....                             | 23        |
| 8.2.1. Prihodi od pristojbi .....                                  | 23        |
| 8.3. Bilanca stanja .....                                          | 24        |
| 9. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA .....       | 24        |
| 9.1. Upošljavanje na određeno vrijeme.....                         | 25        |
| 9.2. Interni premještaji .....                                     | 26        |
| 9.3. Privremeno obavljanje poslova .....                           | 27        |
| 9.4. Ugovori o djelu.....                                          | 27        |
| 10. JAVNE NABAVE.....                                              | 28        |
| 10.1. Nabava usluga održavanja carinskog i poreznog softvera ..... | 29        |
| 10.2. Nabava usluga potpunog održavanja uređaja za tisak .....     | 30        |
| 10.3. Nabava i isporuka registratora i fascikli .....              | 31        |
| 10.4. Nabava usluge nadogradnje carinskog podsustava .....         | 31        |
| 11. OSTALO .....                                                   | 33        |
| 11.1. Upravni odbor Uprave.....                                    | 33        |
| 11.2. IT revizija.....                                             | 34        |
| 12. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA .....                              | 34        |
| <b>PRIVICI .....</b>                                               | <b>34</b> |

## I. MIŠLJENJE NEOVISNOG REVIZORA

Mišljenje neovisnog revizora se daje na temelju provedene financijske revizije koja obuhvaća reviziju financijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

### 1. MIŠLJENJE O FINANCIJSKIM IZVJEŠĆIMA

#### ***Mišljenje***

Izvršili smo reviziju financijskih izvješća **Uprave za neizravno oporezivanje BiH** (u daljnjem tekstu: Uprava) koji obuhvaćaju: bilancu stanja na 31.12.2022. godine, pregled prihoda, primitaka i financiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka iz proračuna, po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju uposlenih, pregled dinamike upošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja, pregled doznaka iz tekuće pričuve proračuna, za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja proračuna – tekstualni dio, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

**Prema našem mišljenju, financijska izvješća Uprave prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, financijsko stanje imovine, obveza i izvora sredstava na 31.12.2022. godine i izvršenje proračuna za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja.**

#### ***Temelj za mišljenje***

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI)<sup>1</sup>. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju financijskih izvješća*.

Neovisni smo o Upravi u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

#### ***Odgovornosti rukovodstva za financijska izvješća***

Rukovodstvo Uprave je odgovorno za izradu i fer prezentaciju financijskih izvješća u skladu sa prihvaćenim okvirom financijskog izvješćivanja na razini institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o financiranju institucija BiH, Pravilnikom o financijskom izvješćivanju institucija BiH i

<sup>1</sup> Međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri razine objava: INTOSAI načela (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća koja ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prijave ili greške, odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijska izvješća, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u danim okolnostima.

### ***Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvješća***

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijska izvješća kao cjelina sačinjena bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijave ili greške i izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijave ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbrojno, utječu na ekonomske odluke korisnika donesene na temelju tih finansijskih izvješća.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvješća, zbog prijave ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju temelj za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijave je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijavara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje unutarnjih kontrola.
- Stječemo razumijevanje unutarnjih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti unutarnjih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvješća, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijska izvješća transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u svezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u unutarnjim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

## 2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

### ***Mišljenje s rezervom***

U svezi sa revizijom finansijskih izvješća Uprave za 2022. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

**Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Temelj za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Uprave za 2022. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definirani kao kriteriji za danu reviziju.**

### ***Temelj za mišljenje s rezervom***

Kao što je navedeno u Izvješću:

- *utvrđene nepravilnosti prilikom upošljavanja osoba na određeno vrijeme, provedbe internih premještaja i unapređenja i privremeno obavljanje poslova visoke stručne sprema (točka 9. Izvješća).*

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Neovisni smo o Upravi u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo kako su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i odgovarajući da osiguraju temelj za naše mišljenje.

### ***Skretanje pozornost<sup>2</sup>***

Ne izražavajući daljnju rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pozornost na:

- *neefikasnost realizacije sredstva odobrenih za višegodišnja kapitalna ulaganja (točka 8.1.3. Izvješća);*
- *nepravilnosti i nedostatke u procedurama javnih nabava (točka 10. Izvješća);*
- *Upravni odbor Uprave nije postupio u skladu sa člankom 35. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja koji definira vanjski pregled rada Uprave kao i ispitivanje prikupljanja i raspodjele prihoda koje vrši Uprava (točka 11. Izvješća).*

### ***Odgovornosti rukovodstva za usklađenost***

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća, rukovodstvo Uprave je također odgovorno osigurati da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulirane i potvrđuje da je tijekom fiskalne godine osiguralo namjensko,

<sup>2</sup> Odjeljak kojim revizor skreće pozornost korisnicima izvješća na pitanja koja su prezentirana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koje su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važne za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvješća; u revizijskoj praksi ovaj odjeljak se naziva još i 'isticanje pitanja'.



svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcioniranje sustava financijskog upravljanja i kontrole.

### ***Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti***

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o financijskim izvješćima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, financijske transakcije i informacije u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulirane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje Uprave, prema definiranim kriterijima, usklađeno sa relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji reguliraju poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu financijskog upravljanja, funkcije unutarnje revizije i sustava unutarnjih kontrola.

Sarajevo, 25.7.2023. godine

### **GLAVNI REVIZOR**

Hrvoje Tvrtković, v.r.

### **ZAMJENIK GLAVNOG REVIZORA**

Nedžad Hajtić, v.r.

### **ZAMJENICA GLAVNOG REVIZORA**

Neda Močević, v.r.

## II. IZVJEŠĆE O REVIZIJI

### 1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijska izvješća Uprave za 2022. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijska izvješća pouzdana i odražavaju li bilance u potpunosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sustav unutarnjih kontrola i funkciju unutarnje revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sustavu i sustavu unutarnjih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

### 2. KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća i, u svezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvješća i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijska izvješća, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju usporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu<sup>3</sup>
- Zakon o financiranju institucija BiH
  - Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH
  - Pravilnik o finansijskom izvješćivanju institucija BiH
  - Odluke o privremenom financiranju institucija BiH za 2022. godinu
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obligacijskim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu)
- Zakon o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH
- Zakon o Upravi za neizravno oporezivanje BiH

<sup>3</sup> Službeni glasnik BiH, broj 42/22

- Pravilnik o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim osobama Uprave
- Pravilnik o premještanju uposlenih u Upravi.

### 3. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠĆA

Ured za reviziju je u izvješću o financijskoj reviziji Uprave za 2021. godinu dao pozitivno mišljenje na financijska izvješća i pozitivno mišljenje na usklađenost sa zakonima i drugim propisima sa skretanjem pozornosti na:

- Pravilnik o unutarnjem ustroju koji ne odgovara stvarnim potrebama Uprave što ima za posljedicu neusklađenost između broja radnih mjesta sistematiziranih po istom i broja uposlenih koji stvarno obavljaju poslove u organizacijskim jedinicama, zbog čega je sačinjen Prijedlog novog pravilnika i dostavljen Upravnom odboru na usvajanje;
- neizgrađen sistemski pristup kontrole naplate prihoda od administrativnih pristojbi, u pogledu informatičkog načina sravnjenja prihoda o naplatama iz Glavne knjige s evidentiranim uplatama;
- utvrđene nepravilnosti i nedostatke prilikom upošljavanja osoba na određeno vrijeme, angažiranja osoba po osnovu ugovora o djelu i provedbe internih premještaja i unapređenja;
- slabosti i nedostatke u postupcima javnih nabava;
- nepostupanje Upravnog odbora Uprave u skladu sa člankom 35. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja koji definira vanjski pregled.

U Izvješću su dane preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz prethodnog razdoblja čija je realizacija bila u tijeku nisu ponovljene, ali se njihova realizacija kontinuirano prati u narednom razdoblju.

**Utvrđili smo kako je Uprava u 2022. godini od ukupno 20 prethodno danih preporuka, realizirala četiri, osam nije realizirala, realizacija pet preporuka je u tijeku, dok za tri preporuke nije dana ocjena.**

U narednoj tablici (Tablica 1.) prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka.

Tablica 1. Detaljan pregled ocjene realizacije prethodno danih preporuka

| Br. prep. | Preporuke iz izvješća za 2021. godinu                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Ocjena realizacije u 2022. godini                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Status |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 1.        | Potrebno je da Uprava, u suradnji sa Upravnim odborom i Ministarstvom financija i trezora BiH, dugogodišnje pitanje dodatka na plaću i broja ovlaštenih osoba, riješi na zadovoljavajući način sa jasnim kriterijima, s obzirom na to da postojeći akti sadrže određene nedostatke i nedorečenosti koje otežavaju njihovu primjenu. | Još uvijek nisu izmijenjeni akti koji definiraju pitanje dodatka na plaću u suradnji sa Upravnim odborom Uprave, niti su osigurana odgovarajuća zakonska rješenja kroz izmjenu i dopunu Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH u dijelu koji definira pravo na pojedinačni dodatak na osnovnu plaću uposlenih u Upravi. |        |

| Br. prep. | Preporuke iz izvješća za 2021. godinu                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Ocjena realizacije u 2022. godini                                                                                                                                                                                                                                                 | Status                                                                                |
|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.        | Smatramo kako je pitanje trajnog smještaja Uprave potrebno detaljno analizirati i bez odlaganja pristupiti rješavanju smještaja Uprave u suradnji sa nadležnim institucijama.                                                                                                                                                      | U 2022. godini nije bilo aktivnosti na realizaciji vrijednosno značajnog projekta za nabavu i opremanje objekta za Središnji ured i RC Banja Luka.                                                                                                                                |    |
| 3.        | Potrebno je da Uprava, u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora BiH, pronađe rješenje za naplatu pristojbi prinudnim putem, po osnovu neusuglašenosti entitetskih propisa o prinudnoj naplati poreza fizičkim i pravnim osobama, a u cilju neometanog načina prikupljanja pristojbi od strane fizičkih i pravnih subjekata. | Uprava je Ministarstvu financija i trezora BiH 5.12.2022. godine dostavila prijedlog da se izvrši izmjena i dopuna Zakona o administrativnim pristojbama kao i izmjena Odluke o tarifi administrativnih pristojbi.                                                                |    |
| 4.        | Uprava je dužna prilikom upošljavanja putem ugovora o radu na određeno vrijeme postupati u skladu sa relevantnim propisima koji reguliraju postupak upošljavanja, poštujući načela zakonitosti i transparentnosti.                                                                                                                 | Uprava je u više navrata podnosila Vijeću ministara BIH urgencije za odobravanje upošljavanja po natječajnoj proceduri, ali kako nije dobila suglasnost na isto, još uvijek postoji veliki broj osoba koje rade na određeno vrijeme bez prethodno provedene natječajne procedure. |    |
| 5.        | Preporučamo Upravi da pitanje primanja dodatka, u slučaju internih premještaja sa radnog mjesta bez dodatka na radno mjesto za koje je predviđena isplata dodatka i obratno, regulira izmjenama ili dopunama internih pravila.                                                                                                     | Nije bilo izmjene internih pravila i praksi u pogledu definiranja pitanja dodatka u slučaju navedenih internih premještaja.                                                                                                                                                       |  |
| 6.        | Uprava je dužna pri rasporedu osoblja na radna mjesta dosljedno primjenjivati propise koji reguliraju radnopravni status uposlenih.                                                                                                                                                                                                | Uprava i dalje odobrava privremeno obavljanje poslova visoke stručne spreme uposlenicima koji obavljaju poslove sa srednjom stručnom spremom, a koji su u međuvremenu stekli visoku stručnu spremu.                                                                               |  |
| 7.        | Uprava treba više pozornosti posvetiti sačinjavanju tehničkih specifikacija u okviru tenderske dokumentacije kako bi ista bila nediskriminatorna i osigurala aktivnu i pravičnu konkurenciju te prilikom evaluacije ponuda postupati u skladu sa Zakonom o javnim nabavama.                                                        | S obzirom na to da je procedura nabave usluga održavanja vozila započeta prije davanja predmetne preporuke, nismo bili u mogućnosti ocijeniti realizaciju dane preporuke.                                                                                                         |  |
| 8.        | Uprava treba da u Aneksu 5. nacrtu ugovora tenderske dokumentacije nabave i isporuke metalnih carinskih plombi navede količine i jedinične cijene metalnih plombi, jer su to bitni elementi ugovora.                                                                                                                               | Uprava je tenderskom dokumentacijom u postupku nabave metalnih carinskih plombi u 2023. godini u Aneksu 5. nacrtu okvirnog sporazuma navela                                                                                                                                       |  |

| Br. prep. | Preporuke iz izvješća za 2021. godinu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | Ocjena realizacije u 2022. godini                                                                                                                                                                                 | Status |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
|           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | planirane količine i jediničnu cijenu po komadu.                                                                                                                                                                  |        |
| 9.        | Uprava, ili Upravni odbor Uprave, treba prilikom pripreme za raspisivanje javnog oglasa za prijem državnih službenika provjeriti i dokumentirati ispunjenost uvjeta za primjenu relevantnih odredbi Zakona o državnoj službi u institucijama BiH, kako bi se, u skladu s karakteristikama upražnjenih pozicija za koje se raspisuje javni oglas, u komunikaciji sa Upravnim odborom Uprave, odabrao odgovarajući postupak za prijem državnih službenika, u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima. | S obzirom na to da Uprava nije dobila suglasnost Vijeća ministara BiH za prijem uposlenih na neodređeno vrijeme, te da nije bilo javnih oglasa u 2022. godini, nije moguće dati ocjenu realizacije preporuke.     | II     |
| 10.       | S obzirom na prirodu poslova iz nadležnosti Uprave, koju uvjetuje konstantan priliv predmeta, potrebno je u svakom pojedinačnom predmetu osigurati sveobuhvatno i precizno izjašnjenje u cilju ekspeditivne provedbe postupka.                                                                                                                                                                                                                                                                      | Odjel za pravne poslove poduzeo je potrebne mjere radi sačinjavanja kvalitetnih izjašnjenja, uključujući i dostavljanje akata kojim se organizacijskim jedinicama ukazuje na to šta izjašnjenje treba sadržavati. | ✓      |

| Br. prep. | Preporuke iz prethodnih izvješća <sup>4</sup>                                                                                                                                                                                                                         | Ocjena realizacije u 2022. godini                                                                                                                             | Status |
|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| 3/2018    | Ponovno preporučamo Upravi da, umjesto isplate naknada za produženi rad, razmotri mogućnost preraspodjele radnog vremena u skladu s Odlukom Vijeća ministara BiH, u slučajevima kada su za to stvoreni uvjeti i ukoliko okolnosti dozvoljavaju.                       | Uprava nije vršila preraspodjelu radnog vremena u skladu sa Odlukom Vijeća ministara BiH.                                                                     | ✗      |
| 1/2019    | Potrebno je okončati započete aktivnosti sistemskog i strateškog rješavanja pitanja izmjene postojećeg ili usvajanje novog pravilnika o unutarnjem ustroju, uzimajući u obzir stvarne potrebe i postojeće analize, u cilju efikasnog funkcioniranja i razvoja Uprave. | Iako ga je Uprava uputila na usvajanje, Upravni odbor Uprave ni u 2022. godini nije dao suglasnost na Prijedlog novog pravilnika o unutarnjem ustroju Uprave. | ●      |
| 2/2020    | Preporučamo Upravi da poduzme konkretne aktivnosti na jačanju sustava unutarnjih kontrola u procesu planiranja i realizacije proračuna, te da restrukturiranje                                                                                                        | Uprava je izvršila jedno restrukturiranje rashoda uslijed okolnosti koje su nastupile u 2022. godini, a odnosile su se na više pozicija.                      | ✓      |

<sup>4</sup> Sve preporuke date u izvještajima o obavljenoj finansijskoj reviziji prethodnih godina čija je realizacija bila u toku ili nisu ocijenjene u izvještaju za 2021. godinu

| Br. prep. | Preporuke iz prethodnih izvješća <sup>4</sup>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Ocjena realizacije u 2022. godini                                                                                                                                                                                                                                     | Status                                                                                |
|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
|           | proračuna koristi u izuzetnim i nepredvidivim okolnostima i to povremeno.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                       |
| 5/2020    | Uprava je dužna okončati aktivnosti po osnovu utvrđivanja činjeničnog stanja u svakom pojedinačnom slučaju vezano za ostvarivanje prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa posla i osigurati da se uskladi obračun i isplata troškova prijevoza na posao i sa posla sa utvrđenim stvarnim stanjem.                                                                                         | Uprava je okončala aktivnosti po osnovu utvrđivanja činjeničnog stanja u svakom pojedinačnom slučaju vezano za ostvarivanje prava na naknadu za prijevoz na posao i prijevoz sa posla.                                                                                |    |
| 8/2020    | Kako su projekti višegodišnjih kapitalnih ulaganja izuzetno značajni za rad i funkcioniranje Uprave, Uprava je obvezna u narednom razdoblju maksimalnu pozornost posvetiti efikasnoj realizaciji svih navedenih projekata.                                                                                                                                                                            | Nisu učinjeni pomaci u implementiranju projekata u odnosu na prethodne godine, imajući u vidu da realizacija sredstava odobrenih za višegodišnja kapitalna ulaganja u 2022. godini iznosi 4 % u odnosu na raspoloživa sredstva za te namjene.                         |    |
| 9/2020    | Potrebno je nastaviti započetu suradnju sa Ministarstvom financija i trezora BiH kako bi se stvorile pretpostavke za unapređenje postojećeg sustava praćenja i kontrole naplate prihoda uz potrebnu informatičku potporu.                                                                                                                                                                             | Uprava je u 2022. godini održala sastanke sa predstavnicima Ministarstva financija i trezora BiH, čime su pokrenute aktivnosti u svezi s provedbom odredbi Sporazuma u pravcu tehničkih rješenja za uspostavu sustava praćenja i kontrole naplate neporeznih prihoda. |  |
| 10/2020   | Ne dovodeći u pitanje stvarnu potrebu za upošljavanjem, preporučamo Upravi da raspisivanje javnog oglasa i prijem državnih službenika provodi u skladu sa zakonskim odredbama koje odgovaraju činjeničnom stanju.                                                                                                                                                                                     | S obzirom na to da Uprava nije dobila suglasnost Vijeća ministara BiH za prijem uposlenih na neodređeno vrijeme, te da nije bilo javnih oglasa u 2022. godini, nije moguće dati ocjenu realizacije preporuke.                                                         |  |
| 13/2020   | Uvažavajući složenost Uprave te realne potrebe za obavljanjem poslova koji su izvan redovite djelatnosti, i dalje smatramo kako angažiranje po ugovorima o djelu ne bi trebalo biti praksa i ovakav oblik upošljavanja treba koristiti samo u izuzetnim slučajevima, za konkretne poslove ograničenog vremenskog trajanja koji se ne mogu smatrati poslovima sistematiziranih radnih mjesta u Upravi. | Imajući u vidu da su neto izdaci po ovome osnovu smanjeni za 54.322 KM i da je na 31.12.2022. godine ostao samo jedan ugovor o djelu, smatramo kako je Uprava poduzimala aktivnosti na realizaciji ove preporuke.                                                     |  |
| 15/2020   | Uprava je dužna voditi računa da prilikom utvrđivanja kriterija za ocjenu ponuda osigura načelo konkurentnosti kao jedno                                                                                                                                                                                                                                                                              | Uprava nije u određenom broju slučajeva prilikom provedbe                                                                                                                                                                                                             |  |

| Br. prep. | Preporuke iz prethodnih izvješća <sup>4</sup>                                                                                                                                                                                                                                                                      | Ocjena realizacije u 2022. godini                                                                                                                                                                 | Status |
|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
|           | od temeljnih načela Zakona o javnim nabavama.                                                                                                                                                                                                                                                                      | postupaka nabava osigurala načela konkurentnosti.                                                                                                                                                 |        |
| 17/2020   | Uprava treba prije pokretanja procedure javnih nabava istražiti tržište te kroz planiranu vrijednost nabave osigurati da odstupanje između dostavljenih ponuda bude minimalno u odnosu na planiranu vrijednost te na taj način ne dovede u pitanje zaključivanje ugovora ukoliko planirana sredstva nisu dostatna. | Uprava prije pokretanja postupka nabave ne ispituje tržište na adekvatan način tako da još uvijek postoje slučajevi da je procijenjena vrijednost nabave niža od vrijednosti dostavljenih ponuda. | ✗      |

Za označavanje statusa preporuka u pogledu njihove realizacije korišteni su sljedeći simboli: ✔ realizirane preporuke, ● preporuke čija je realizacija u tijeku, ✗ nerealizirane preporuke, ⓘ preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u revidiranom razdoblju.

*Preporuke čija je realizacija u tijeku će biti predmetom daljnjeg praćenja do trenutka dok se ne realiziraju u potpunosti ili do onog trenutka kada revizor, uzimajući u obzir razuman protekli rok, procijeni da ove preporuke nisu realizirane. U skladu s tim, u ovom izvješću nisu dane nove preporuke za revidirane procese na koje se takve preporuke odnose, ali je za ove procese dan opis stanja i provedenih aktivnosti.*

*Preporuke koje nisu mogle biti ocijenjene u ovom ciklusu revizije će biti ocijenjene kad se za to steknu uvjeti.*

#### 4. PREPORUKE ZA 2022. GODINU (SAŽETAK)

Izvješćem o obavljenoj reviziji za 2022. godinu obuhvaćeno je 12 preporuka, danih zbog utvrđenih neusklađenosti aktivnosti, financijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Od ukupnog broja danih preporuka, devet preporuka se odnosi na nepravilnosti, nedostatke i slabosti identificirane u prethodnim izvješćima, koje nisu otklonjene u 2022. godini, te su, u skladu s tim, takve preporuke ponovljene u ovom izvješću.

U tablici koja slijedi (Tablica 2.) prikazani su podaci o danim preporukama za 2022. godinu (segment revizije, predmet revizije i status), a preporuke su detaljno prezentirane po procesima u izvješću.

**Tablica 2. Preporuke za 2022. godinu**

| Br. prep. | Točka izvješća | Revidirani proces (naslov)                 | Predmet revizije     |             | Status preporuke <sup>5</sup> |                      |
|-----------|----------------|--------------------------------------------|----------------------|-------------|-------------------------------|----------------------|
|           |                |                                            | Financijska izvješća | Usklađenost | Nova preporuka                | Ponovljena preporuka |
| 1.        | 6.             | Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola |                      | ●           | ●                             |                      |
| 2.        | 8.1.1.         | Bruto plaće                                |                      | ●           |                               | ●                    |
| 3.        |                |                                            |                      | ●           |                               | ●                    |
| 4.        | 8.1.2.         | Putni troškova                             |                      | ●           | ●                             |                      |
| 5.        | 8.1.4.         | Višegodišnja kapitalna ulaganja            |                      | ●           |                               | ●                    |
| 6.        |                |                                            |                      | ●           |                               | ●                    |
| 7.        | 9.1.           | Upošljavanje na određeno vrijeme           |                      | ●           |                               | ●                    |
| 8.        | 9.2.           | Interni premještaji                        |                      | ●           |                               | ●                    |
| 9.        | 9.3.           | Privremeno obavljanje poslova              |                      | ●           |                               | ●                    |
| 10.       | 10.            | Javne nabave                               |                      | ●           |                               | ●                    |
| 11.       |                |                                            |                      | ●           |                               | ●                    |
| 12.       |                |                                            |                      | ●           | ●                             |                      |

## 5. USTROJSTVO I RUKOVOĐENJE

Uprava je samostalna upravna organizacija na čijem čelu je ravnatelj koji za svoj rad, putem Upravnog odbora Uprave, odgovara Vijeću ministara BiH. Mandat ravnatelja je istekao 6.6.2020. godine. Organizacija Uprave je uspostavljena tako da pokriva prostor Bosne i Hercegovine sa Središnjim uredom u Banjoj Luci i regionalnim centrima u Sarajevu, Mostaru, Tuzli i Banjoj Luci.

Upravni odbor Uprave u 2022. godini nije dao suglasnost na Prijedlog novog pravilnika o unutarnjem ustroju Uprave tako da su unutarnji ustroj i način rada uređeni Pravilnikom o unutarnjem ustroju iz 2013. godine.

Uprava smatra kako se posljedice neusvajanja prijedloga pravilnika ogledaju u sljedećem:

- otežano funkcioniranje Uprave;
- neadekvatna kadrovska popunjenost organizacijskih jedinica;
- neusklađenost između broja radnih mjesta predviđenih postojećim pravilnikom i broja uposlenih koji trenutno obavljaju poslove u pojedinim organizacijskim jedinicama (raspoređen veći ili manji broj uposlenih od predviđenog broja);

<sup>5</sup> Status podrazumijeva novu ili ponovljenu preporuku. Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

- kršenje važećih propisa u svezi sa popunjavanjem organizacijske strukture prijemom u radni odnos uposlenika na određeno vrijeme bez provedbe natječajne procedure;
- neusvajanje adekvatnog dodatka na ovlaštenja što dodatno stvara nezainteresiranost uposlenih da obavljaju poslove na radnim mjestima koja nemaju dodatak.

Uprava poduzima dodatne aktivnosti kako bi se otklonile primjedbe jednog člana Upravnog odbora Uprave koje su se, prema zapisnicima sa kolegija Uprave, uglavnom odnosile na predviđeni broj uposlenih (3.333) u odnosu na postojeći koji je iznosio 2.901, te upitnost postojanja određenih predviđenih organizacijskih jedinica. Napominjemo kako je prijedlog novog pravilnika nekoliko puta bio predmet razmatranja na sastancima Upravnog odbora Uprave i vraćan je na ponovnu doradu.

Pravilnik o unutarnjem ustroju, kojim su uređeni način osnivanja organizacijskih jedinica, sjedište i područje za koje se osnivaju, organizacija i njihov djelokrug, donosi i objavljuje ravnatelj Uprave uz prethodno odobrenje Upravnog odbora Uprave u skladu sa člankom 20. Zakona o Upravi.<sup>6</sup>

Pravilnikom o unutarnjem ustroju i sistematizaciji radnih mjesta sistematizirano je ukupno 2.901 radno mjesto (2.887 uposlenih u Upravi i 14 uposlenih u Upravnom odboru Uprave).

***Upravni odbor Uprave je 6.6.2023. godine donio Odluku o odobravanju Pravilnika o unutarnjem ustroju Uprave kojim je sistematizirano 3.319 izvršitelja.<sup>7</sup>***

## 6. SUSTAV UNUTARNJIH KONTROLA

Uprava je odgovorna za kreiranje, primjenu i održavanje unutarnjih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

### Financijsko upravljanje i kontrola:

Uprava je u 2022. godini nastavila provoditi aktivnosti kako bi se i dalje razvijao uspostavljeni sustav finansijskog upravljanja i kontrole. Planom uspostave i razvoja Sustava finansijskog upravljanja i kontrole (u daljnjem tekstu: FUK) za razdoblje 2022.-2024. godine, kao i godišnjim planom za 2022. godinu, definirane su potrebne aktivnosti, nositelji aktivnosti kao i rok izvršenja istih. Na temelju predmetnog plana, donesen je Plan rada Stručne radne grupe za uspostavu i razvoj FUK-a. Povjerenstvo za praćenje i procjenu funkcioniranja i razvoja FUK-a izvršilo je procjenu istog te definiralo mjere koje se planiraju poduzeti za daljnji razvoj FUK-a u tijeku 2022. godine, koje su integrisane u Plan djelovanja. U ožujku 2022. godine donesene su Smjernice za praćenje i procjenu FUK-a u Upravi kojim je detaljno razrađena metodologija i jasno definirana uloga i odgovornosti za provedbu potrebnih aktivnosti, te dokumentiranje i praćenje postignutih rezultata i učinaka. Također je sačinjena nova Mapa poslovnih procesa i Registar rizika na razini Uprave u skladu sa propisima koje je donijela Središnja harmonizacijska jedinica i zahtjevima PIFC aplikacije za mapiranje poslovnih procesa i upravljanja rizicima na

<sup>6</sup> Službeni glasnik BiH, broj 89/05

<sup>7</sup> Službeni glasnik BiH, broj 43/23

razini institucija BiH. Prema postojećoj Mapi, poslovni procesi su bili prikazani prema funkcijskoj organizacijskoj strukturi, a u novoj su prikazani prema procesnoj organizacijskoj strukturi. U prosincu 2022. godine donesena je ažurirana Strategija za upravljanje rizicima u Upravi za razdoblje 2022.-2025. godine. Uprava je sačinila Godišnje izvješće o FUK-u i dostavila ga Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija i trezora BiH.

### **Funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola**

Postupcima revizije uočili smo slabosti u funkcioniranju unutarnjih kontrola u Upravi koje se odnose na:

Na teret proračuna za 2022. godinu evidentirana je faktura u iznosu od 35.001 KM koja se odnosi na usluge servisiranja vaga na graničnim prijelazima za usluge pružene većinom u 2019. godini, kao i faktura u iznosu od 2.914 KM vezana za usluge održavanja klima-uređaja i sustava za hlađenje, pružene u 2021. godini. Po danom obrazloženju, iako je na vrijeme pokrenuta nova procedura izbora dobavljača za usluge servisiranja vaga ista je trajala duže vremensko razdoblje i okončana je u 2021. godini, a prethodno zaključeni ugovori su istekli početkom 2019. godine. Slijedom potrebe za navedenim uslugama vage su servisirane od strane prethodno izabranog dobavljača u razdoblju provedbe nove procedure nabave.

Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH<sup>8</sup>, definirano je da se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja, odnosno u trenutku nastanka obveze i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju istih.

Navedeno ukazuje na slabosti sustava unutarnjih kontrola s ciljem osiguranja da se svi nastali rashodi evidentiraju u razdoblju na koje se odnose.

### **PREPORUKA 1**

**Potrebno je uspostaviti efikasan sustav unutarnjih kontrola kod priznavanja rashoda u momentu nastanka obveze, kako je to propisano Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija BiH.**

### **Unutarnja revizija**

U skladu sa Zakonom o unutarnjoj reviziji institucija BiH<sup>9</sup> i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica unutarnje revizije u institucijama BiH<sup>10</sup>, Uprava je uspostavila Jedinicu unutarnje revizije. Strateškim planom rada Odjela za unutarnju reviziju za razdoblje 2022.–2024. godina, kao i Godišnjim planom za 2022. godinu, Jedinica unutarnje revizije Uprave je u 2022. godini planirala izvršiti osam revizija od kojih četiri redovne i četiri naknadne. U 2022. godini obavila je sedam unutarnjih revizija i to: Reviziju upravljanja kontinuitetom poslovanja, Reviziju upravljanja procesom selektiviteta carinskih prijava u carinskom postupku sa robama, Reviziju upravljanja zaštitom spašavanja ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nezgoda, Savjetodavnu reviziju Stručnoj radnoj grupi za uspostavu i razvoj sustava financijskog upravljanja i kontrole, Reviziju upravljanja procesom donošenja odluka u prvostupanjskom

<sup>8</sup> Broj 01-08-02-2-1515-1/15 od 04.02.2015. godine

<sup>9</sup> Službeni glasnik BiH, broj: 27/08 i 32/12

<sup>10</sup> Službeni glasnik BiH, broj 59/19

upravnom postupku koji provode grupe za carinske postupke, Reviziju upravljanja procesom izrade normativnih akata u Upravi i Reviziju realizacije srednjoročnog plana rada Uprave. Uprava je godišnje izvješće o aktivnostima unutarnje revizije u skladu sa propisima dostavila Središnjoj harmonizacijskoj jedinici.

## 7. PRORAČUN UPRAVE ZA 2022. GODINU

Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu, Upravi su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 122.362.000 KM (tekući izdaci 104.667 KM, kapitalni izdaci 10.745.684 KM i višegodišnja kapitalna ulaganja 6.949.316). Proračunom je odobren 2.591 uposleni, a na 31.12.2022. godine u Upravi su bile 2.402 uposlene osobe. Prosječan broj uposlenih u 2022. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Upravi bio je 2.415.

Uprava je svoje aktivnosti do usvajanja proračuna za 2022. godinu financirala na temelju odluka o privremenom financiranju za prva dva tromjesečja.

Tijekom godine izvršena su usklađivanja proračuna koja se odnose na sljedeće:

- neutrošena prenesena sredstva za višegodišnje kapitalne projekte u ukupnom iznosu od 47.002.200 KM;
- prenesena namjenska sredstva iz 2021. godine u iznosu od 7.150 KM;<sup>11</sup>
- sredstva novčanih donacija u iznosu od 913 KM;
- odobrena sredstva iz tekuće pričuve u ukupnom iznosu od 1.200.000 KM.<sup>12</sup>

Prema navedenom, Uprava je u 2022. godini raspolagala sredstvima u ukupnom iznosu od 170.572.262 KM, a ukupno je realizirano 101.326.800 KM. Značajnija odstupanja se odnose na višegodišnje kapitalne projekte koji su realizirani u iznosu od 2.084.550 KM, što je 4 % u odnosu na raspoloživa sredstva od 53.951.516 KM za te namjene.

Uprava je izvršila prestrukturiranje rashoda proračuna koje je odobrilo Ministarstvo financija i trezora BiH u prosincu 2022. godine. Prestrukturiranje rashoda je izvršeno u ukupnom iznosu od 1.819.000 KM. Povećani su izdaci za naknade troškova uposlenih za 500.000 KM, izdaci za energiju i komunalne usluge za 300.000 KM, izdaci za usluge prijevoza i goriva za 200.000 KM, ugovorene usluge za 619.000 KM i nabava građevina za 200.000 KM, a smanjeni izdaci za bruto plaće i naknade za 1.819.000 KM.

### 7.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti<sup>13</sup>

**Naplata prihoda:** Uprava je u razdoblju 01.01.-31.12.2022. godine prikupila ukupno devet milijardi i 926 milijuna KM prihoda na Jedinstvenom računu, što je za približno 1 milijardu i 481 milijuna KM (ili 18 %) više u odnosu na isto razdoblje 2021. godine. Značajniji prihodi se odnose na prikupljene prihode od poreza na dodanu vrijednost (PDV), u iznosu od sedam milijardi i

<sup>11</sup> Nadogradnja carinskog podsustava informacijskog sustava Uprave

<sup>12</sup> Odluka Vijeća ministara BiH o odobravanju sredstava tekuće pričuve za isplatu jednokratne novčane pomoći uposlenim u institucijama BiH, broj 185/22 od 30.12.2022. godine.

<sup>13</sup> Podaci preuzeti iz Izvješća o radu Uprave za 2022. godinu.

197 milijuna KM (koji u ukupnim prihodima sudjeluje sa 72,50 %, zatim od trošarina na uvozne proizvode u iznosu od 1 milijarde i 560 milijuna KM (15,72 %), od putarina na naftu i naftne derivate u iznosu od 627 milijuna KM (6,32 %), od carinskih dažbina u iznosu od 442 milijuna KM (4,45%) i od trošarina na domaće proizvode u iznosu od 34 milijuna KM (0,34 %).

**Raspodjela prihoda:** Uprava je raspodjelu i doznačavanje prikupljenih prihoda u 2022. godini, vršila u skladu sa odlukama Upravnog odbora i prema važećim koeficijentima raspodjele<sup>14</sup>, te su nakon izdvajanja sredstava za minimalne rezerve u svrhu osiguranja povrata sredstava obveznicima (iznos od 2 milijarde i 99 milijuna KM) i za putarine za izgradnju autoputova (iznos od 393 milijuna KM), korisnicima doznačena sredstva i to: 865,5 milijuna KM u korist BiH - financiranje institucija, 4 milijarde i 92 milijuna KM u korist Federacije BiH, 2 milijarde i 235 milijuna KM u korist Republike Srpske i 233 milijuna KM u korist Distrikta Brčko BiH.

U 2022. godini Upravni odbor je usvojio Odluku o drugom privremenom poravnanju između korisnika raspodjele neizravnih poreza sa Jedinstvenog računa Uprave za 2021. godinu, prema kojoj je Republika Srpska dužna isplatiti Federaciji BiH 9.281.415 KM<sup>15</sup>, a što je Uprava 08.04.2022. godine izvršila, prijenosom na račun Federacije BiH, u iznosu od 9.281.415 KM. Nadalje, Upravni odbor Uprave je u 2022. godini usvojio i Odluku o prvom privremenom poravnanju između korisnika raspodjele neizravnih poreza sa Jedinstvenog računa Uprave za 2022. godinu<sup>16</sup>, prema kojoj je Federacija BiH dužna isplatiti Republici Srpskoj 14.725.997 KM. Uprava je, 10.10.2022. godine, izvršila prijenos na račun Republike Srpske, u iznosu od 14.725.997 KM.

**Povrat PDV-a:** Uprava je rezervirala sredstva u iznosu od dvije milijarde i 99 milijuna KM za povrat obveznicima neizravnih poreza, što je za 573 milijuna više u odnosu na 2021. godinu.

## 8. FINACIJSKA IZVJEŠĆA

Uprava je sačinila Godišnje finacijsko izvješće za 2022. godinu i dostavila ga nadležnim tijelima i institucijama u skladu sa važećim propisima i u utvrđenom roku. Analizom bilješki uz finacijska izvješća konstatirano je kako su iste sačinjene u skladu sa Pravilnikom o finacijskom izvješćivanju.

### 8.1. Pregled rashoda i izdataka iz proračuna

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbrojno, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2022. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 101.326.800 KM, što je za 69.238.313 KM manje u odnosu na raspoloživa sredstva (korigirani proračun) za 2022. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi iz proračuna odnose se na: bruto plaće (67.296.399 KM), naknade troškova uposlenih (12.863.671 KM), izdatke za uporabu vozila (839.550 KM), ugovorene i druge posebne usluge (3.265.831 KM), kapitalne izdatke (4.520.087 KM) i višegodišnja kapitalna ulaganja (2.084.550 KM).

<sup>14</sup> Službeni glasnik BiH, broj: 78/21, 17/22, 43/22 i 66/22

<sup>15</sup> Službeni glasnik BiH, broj 17/22

<sup>16</sup> Službeni glasnik BiH, broj 66/22

***Pregled rashoda i izdataka iz proračuna prikazan je u Tablici I. u prilogu Izvješća.***

U daljnjem tekstu navodimo nalaze revizije, stanje po procesima za koje su dane preporuke u ranijem razdoblju čija realizacija je u tijeku, kao i određena objelodanjivanja činjenica o značajnim rashodima realiziranim u 2022. godini.

**8.1.1. Bruto plaće**

**Bruto plaće i naknade iz plaća** na 31.12.2022. godine iskazane su u iznosu od 67.296.398 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 40.917.640 KM, a porezi i doprinosi 26.378.759 KM. Bruto plaće i naknade su za 5.490.705 KM veće u odnosu na prethodnu godinu. Prosječan broj uposlenih u 2022. godini za koje su isplaćene bruto plaće u Upravi bio je 2.415.

**Dodatak na plaću:** Dodatak na plaću zaključno sa 31.12.2022. godine ostvarilo je 1.751 državnih službenika i uposlenika Uprave. Pravo na dodatak dodijeljeno je na temelju Pravilnika o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim osobama Uprave<sup>17</sup> i Odluke Upravnog odbora Uprave o privremenom određivanju pojedinačnog dodatka na plaću ovlaštenim službenim osobama Uprave<sup>18</sup> kojom je propisano da osobama sa posebnim ovlaštenjima pripada pravo na dodatak na plaću na temelju posebnih uvjeta rada u iznosu od 20 % osnovne plaće. Odluka ima privremeni karakter, s obzirom na to da je u odluci definirano da se ista primjenjuje do donošenja posebnog akta o kriterijima za utvrđivanje pojedinačnog dodatka na plaću.

Uprava je internim premještajem u tijeku godine pomjerala uposlene sa radnih mjesta kojima ne pripada pravo na dodatak na radna mjesta koja ostvaruju pravo na dodatak. Ukupan broj službenika koji su tijekom 2022. godine uvedeni u pravo ostvarivanja dodataka po osnovu internog premještaja iznosi 22. Značajan broj premještaja prema pozicijama i radnim mjestima koja ostvaruju pravo na dodatak u određenoj mjeri ima utjecaj na dinamiku obavljanja poslova u organizacijskim jedinicama gdje je došlo do smanjenja broja izvršitelja zbog internih premještaja.

Prethodnih godina je postojala inicijativa da se postojeći Pravilnik o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim osobama izmijeni putem Upravnog odbora Uprave, kao i prijedlogom izmjene Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH u dijelu koji definira pravo na pojedinačni dodatak na osnovnu plaću uposlenih u Upravi, za što je dobila potporu Upravnog odbora na 40. sjednici održanoj 18.11.2019. godine. Uprava je koncem 2019. godine Ministarstvu financija i trezora BiH dostavila pripremljen Prednacrt zakona o izmjeni i dopuni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, koje je odgovorilo da će navedeni prijedlog razmotriti te ukoliko se isti pokaže opravdanim uključiti u izmjene i dopune Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH.

Slanje Prijedloga zakona o izmjeni i dopuni Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, Ministarstvu financija i trezora BiH, bez povratne informacije o opravdanosti navedenog prijedloga i izvjesnosti slanja u procedure za usvajanje istog, ne mijenja činjenicu da problem dodatka na plaću i dalje postoji i da se može riješiti u suradnji sa Upravnim odborom Uprave ukoliko za to ima dobre volje.

<sup>17</sup> Službeni glasnik BiH, broj 98/06

<sup>18</sup> Odluka Upravnog odbora Uprave, broj: 1710/106/08 od 17.10.2008. godine

Uprava je pripremila prednacrt novog pravilnika o ovlaštenjima i ovlaštenim službenim osobama u Upravi, ali isti nije dostavila Upravnom odboru Uprave. Imajući u vidu činjenicu da su u tijeku aktivnosti na donošenju novog Pravilnika o unutarnjem ustroju Uprave, neophodno je Pravilnik o ovlaštenjima i ovlaštenim osobama uskladiti sa istim. S obzirom na prethodno navedeno, preduvjet izrade novog Pravilnika o ovlaštenjima i ovlaštenim osobama u Upravi je donošenje novog Pravilnika o unutarnjem ustroju Uprave kao i izmjene Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH u dijelu koji definira pravo na pojedinačni dodatak na osnovnu plaću uposlenih u Upravi.

## PREPORUKA 2

**Uprava treba, u suradnji sa Upravnim odborom, stvoriti preduvjete kako bi se dugogodišnje pitanje dodatka na plaću i broja ovlaštenih osoba riješilo donošenjem jasnih kriterija za utvrđivanje pojedinačnog dodatka na plaću.**

**Naknade za produženi rad:** Ukupni rashodi po osnovu naknada za produženi rad sa 31.12.2022. godine iznose 369.535 KM i u odnosu na prethodnu godinu veći su za 103.635 KM. Naknadu za produženi rad sa 31.12.2022. godine je ostvarilo ukupno 412 uposlenika, za 33.302 ostvarenih produženih sati rada. Naknade su u najvećoj mjeri isplaćivane uposlenim u Središnjem uredu u Banjoj Luci. Najčešći razlozi koji se navode u rješenjima o odobravanju isplate naknade po osnovu prekovremenog rada su rad u stručnim grupama, timovima i povjerenstvima. Isplata je vršena na temelju zahtjeva za odobrenje prekovremenog rada u kojem je navedeno koje poslove treba obaviti, razlog nemogućnosti izvršavanja poslova u okviru redovitog radnog vremena, rješenja o odobravanju isplate i evidencije ostvarenih prekovremenih sati na koje je davao suglasnost ravnatelj Uprave.

Tijekom 2022. godine Uprava nije koristila mogućnost preraspodjele radnog vremena umjesto isplate naknade za produženi rad u skladu sa Odlukom o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika u institucijama BiH<sup>19</sup>. Utvrdili smo kako su pojedini uposlenici angažirani i preko 10 sati sedmično po različitim osnovama (npr. rad u povjerenstvu, povećan opseg posla).

## PREPORUKA 3

**Potrebno je da Uprava, umjesto isplate naknade za produženi rad, razmotri mogućnost preraspodjele radnog vremena u skladu sa Odlukom Vijeća ministara BiH, u slučajevima kada su za to stvoreni uvjeti.**

### 8.1.2. Putni troškovi

Realizacija sa 31.12.2022. godine iznosila je 305.989 KM ili 81 % u odnosu na odobreni proračun. Značajniji iznosi putnih troškova odnose se na: troškove smještaja za službena putovanja u zemlji (104.481 KM), troškove dnevnica u zemlji (79.106 KM), troškove dnevnica u inozemstvu (79.931 KM), troškove smještaja za službena putovanja u inozemstvu (13.895 KM).

U pojedinim slučajevima uočene su nepravilnosti prilikom obračuna troškova dnevnica za službena putovanja u inozemstvu. Naime, nisu umanjivane dnevnice za službena putovanja u

<sup>19</sup> Odluka VM BiH broj 234/08 od 29.12.2008. godine

inozemstvu za 70 % u slučajevima kada su osigurana minimalno dva obroka. Odlukom o načinu i postupku ostvarivanja prava uposlenih u institucijama Bosne i Hercegovine na naknadu za službeno putovanje<sup>20</sup> propisano je „Ako je na službenom putovanju osigurana besplatna ishrana (minimalno dva obroka) pripadajuća dnevnicu se umanjuje za 70 %“.

Također, u pojedinačnim slučajevima uočeno je kako je Uprava vršila isplatu dnevnica za službena putovanja u inozemstvu, iako je u pozivnom pismu navedeno kako će organizator radionice vršiti isplatu punih dnevnica za sudionike radionice. Uzrok prethodno navedenog je neprilaganje potpune dokumentacije prilikom pravdanja putnih troškova, što je utjecalo na netočan obračun troškova dnevnica u inozemstvu, a što je za posljedicu imalo viši iznos isplaćenih dnevnica.

#### **PREPORUKA 4**

**Uprava je dužna obračun naknada za službeno putovanja vršiti u skladu sa Odlukom Vijeća ministara koja regulira navedenu vrstu izdataka.**

##### ***8.1.3. Višegodišnja kapitalna ulaganja***

Ukupna vrijednost višegodišnjih kapitalnih ulaganja koja su planirana i odobrena po projektima sa razdobljima trajanja od 2009. do 2021. godine iznosila je 186.282.421 KM.<sup>21</sup> Od toga za izgradnju objekata i graničnih prijelaza odobreno je 157.892.421 KM i za informacijske tehnologije 28.390.000 KM. Izvori financiranja su sredstva Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza BiH (159.497.923 KM), uplaćena sredstva na ime dodijeljene dozvole za Univerzalne mobilne telekomunikacijske sustave (11.343.814 KM), klirinški dug Ruske Federacije (12.050.684 KM) i pretpristupni fondovi (3.390.000 KM).

<sup>20</sup> Službeni glasnik BiH, broj 6/12, 10/18 i 75/18

<sup>21</sup> Set finansijskih izvješća za 2021. godinu / Pregled VKU

| Redni broj | Naziv višegodišnjeg kapitalnog ulaganja i izvor financiranja <sup>22</sup> (VKU)                                                                                                                                                                                                                                       | Operativna sredstva VKU za 2022. godinu           |                                      |                                               | Realizacija VKU u 2022. godini |                                               |
|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|--------------------------------------|-----------------------------------------------|--------------------------------|-----------------------------------------------|
|            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Prenesena neutrošena sredstva VKU iz 2021. godine | Odobrena sredstva VKU u 2022. godini | Ukupno operativna sredstva VKU u 2022. godini | Realizacija 31.12.2022. godine | Nerealizirana sredstva VKU 31.12.2022. godine |
| 1.         | Projekt nabave i izgradnje objekata za regionalne centre i Središnji ured Uprave i izgradnje i rekonstrukcije graničnih prijelaza.                                                                                                                                                                                     | 38.318.970                                        | 3.949.316                            | 42.268.286                                    | 2.013.265                      | 40.255.021                                    |
| 1.1        | Izgradnja objekta za Regionalni centar Mostar (projekt 1601140, fond 10)                                                                                                                                                                                                                                               | 3.755                                             | 0                                    | 3.755                                         | 0                              | 3.755                                         |
| 1.2        | Izgradnja objekta za Regionalni centar Tuzla (projekt 1601150, fond 10)                                                                                                                                                                                                                                                | 60.664                                            | 0                                    | 60.664                                        | 7.020                          | 53.644                                        |
| 1.3        | Rekonstrukcija objekta bivše FUC u Tuzli (projekt 1601310, fond 10)                                                                                                                                                                                                                                                    | 71.538                                            | 0                                    | 71.538                                        | 70.123                         | 1.415                                         |
| 1.4        | Nabava objekta za Središnji ured i Regionalni centar Banja Luka (projekt 1601190, fond 10)                                                                                                                                                                                                                             | 37.900.000                                        | 0                                    | 37.900.000                                    | 0                              | 37.900.000                                    |
| 1.5        | Nabava objekta za Regionalni centar Sarajevo (projekt 1601160, fond 10)                                                                                                                                                                                                                                                | 1.134                                             | 0                                    | 1.134                                         | 0                              | 1.134                                         |
| 1.6        | Izgradnja i opremanje GP Gradiška (projekt 1601170, fond 10)                                                                                                                                                                                                                                                           | 181.110                                           | 0                                    | 181.110                                       | 15.081                         | 166.029                                       |
| 1.7        | Rekonstrukcija i izgradnja graničnih prijelaza Vardište, Uvac, Gorica, Ivanjica, Deleuša Uzljebić i ostalih graničnih prijelaza (projekt 1601130, fond 10)                                                                                                                                                             | 96.817                                            | 0                                    | 96.817                                        |                                | 96.817                                        |
| 1.8        | Izgradnja GP Svilaj (projekt 1601180, fond 10)                                                                                                                                                                                                                                                                         | 1.498                                             | 3.949.316                            | 3.950.814                                     | 1.921.041                      | 2.029.773                                     |
| 1.9        | Izgradnja GP Bijača (projekt 1601050, fond 50)                                                                                                                                                                                                                                                                         | 2.454                                             | 0                                    | 2.454                                         | 0                              | 2.454                                         |
| 2.         | Izrada nove porezne aplikacije u Informacijskom sustavu UNO BiH (projekt 1601200, fond 10) (Službeni glasnik BiH, broj 17/15)                                                                                                                                                                                          | 6.583                                             | 0                                    | 6.583                                         | 0                              | 6.583                                         |
| 3.         | Implementacija NCTS - New Computerised Transit System - u Bosni i Hercegovini koji će se uvrstiti u Program višegodišnjih kapitalnih ulaganja za razdoblje od 2013. do 2016. godine (projekt 1601120, fond 10) (Službeni glasnik BiH, broj 90/13)                                                                      | 15.428                                            | 0                                    | 15.428                                        | 0                              | 15.428                                        |
| 4.         | Izgradnja i opremanje novih i rekonstrukcija postojećih objekata na GP Vardište i u zračnim lukama Mostar i Tuzla za potrebe smještaja uposlenih u jedinicama Granične policije, carinskim ispostavama UNO i uposlenih u inspekcijским službama (projekt 1601210, fond 10) (Službeni glasnik BiH, broj 101/15 i 86/19) | 138.712                                           | 0                                    | 138.712                                       | 5.430                          | 133.282                                       |
| 5.         | Izgradnja graničnog prijelaza Bratunac-Ljubovija (Službeni glasnik BiH, broj 05/17 i 7/20)                                                                                                                                                                                                                             | 81.864                                            | 0                                    | 81.864                                        | 2.908                          | 78.957                                        |

<sup>22</sup> Opći fond (10), fond grantova i donacija (30) i fond za posebne namjene (50)

| Redni broj                              | Naziv višegodišnjeg kapitalnog ulaganja i izvor financiranja <sup>23</sup> (VKU)                                                                                       | Operativna sredstva VKU za 2022. godinu           |                                      |                                               | Realizacija VKU u 2022. godini |                                               |
|-----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|--------------------------------------|-----------------------------------------------|--------------------------------|-----------------------------------------------|
|                                         |                                                                                                                                                                        | Prenesena neutrošena sredstva VKU iz 2021. godine | Odobrena sredstva VKU u 2022. godini | Ukupno operativna sredstva VKU u 2022. godini | Realizacija 31.12.2022. godine | Nerealizirana sredstva VKU 31.12.2022. godine |
| 6.                                      | Implementiranje rezervne lokacije za carinski i porezni podsustav informacijskog sistema (projekt 1601260, fond 10) (Službeni glasnik BiH, broj 06/18)                 | 15.450                                            | 0                                    | 15.450                                        | 5.242                          | 10.208                                        |
| 7.                                      | Nadogradnja carinskog podsustava informacijskog sustava Uprave za neizravno oporezivanje (projekt 1601270, fond 50)                                                    | 7.150                                             | 0                                    | 7.150                                         | 0                              | 7.150                                         |
| 8.                                      | Izgradnja i opremanje objekta arhiva UNO u Mostaru (Službeni glasnik BiH, broj 86/18, 84/19)                                                                           | 31.919                                            | 0                                    | 31.919                                        | 30.771                         | 31.919                                        |
| 9.                                      | Izgradnja i opremanje GP Doljani (projekt 1601330, fond 10) (Službeni glasnik BiH, broj 05/21 i 63/21)                                                                 | 3.193.273                                         | 0                                    | 3.193.273                                     | 26.935                         | 3.166.338                                     |
| 10.                                     | Izgradnja i opremanje GP Osoje (projekt 1601340, fond 10) (Službeni glasnik BiH, broj 05/21 i 63/21)                                                                   | 5.200.000                                         | 0                                    | 5.200.000                                     | 0                              | 5.200.000                                     |
| 11.                                     | Izgradnja i opremanje objekta za smještaj uposlenih UNO i granične policije u zračnoj luci u Banjoj Luci (projekt 1601350, fond 10) (Službeni glasnik BiH, broj 06/21) | 0                                                 | 3.000.000                            | 3.000.000                                     | 0                              | 3.000.000                                     |
| <b>U K U P N O PRORAČUNSKA SREDSTVA</b> |                                                                                                                                                                        | <b>47.009.350</b>                                 | <b>6.949.316</b>                     | <b>53.958.666</b>                             | <b>2.084.550</b>               | <b>51.874.116</b>                             |

Od ukupno raspoloživih sredstava za višegodišnja kapitalna ulaganja (53.958.666 KM) u tijeku 2022. godine realizirano je 2.084.550 KM (ili 4 %). I ove kao i prethodne godine na značajno umanjeње realizacije najvećim dijelom je utjecalo nerealiziranje projekta Nabava objekta za Središnji ured i Regionalni centar Banja Luka u iznosu od 37.900.000 KM, kao i nerealiziranje raspoloživih sredstava za projekt Izgradnja i opremanje Graničnog prijelaza Osoje (5.200.000 KM) i Graničnog prijelaza Doljani (3.193.273 KM). Također, nije bilo realizacije ni sredstava za višegodišnja kapitalna ulaganja za projekt „Izgradnja i opremanje objekta za smještaj uposlenih Uprave i Granične policije u zračnoj luci u Banjoj Luci“ (3.000.000 KM) koja su odobrena u okviru Proračuna institucija BiH i međunarodnih obveza za 2022. godinu. Nerealizirana sredstva u iznosu od 51.874.116 KM prenesena su u 2023. godinu.

Iz navedenog se može konstatirati kako je još uvijek nezadovoljavajući stupanj realizacije sredstava odobrenih za višegodišnja kapitalna ulaganja. Smatramo kako nisu učinjeni pomaci u implementiranju projekata u odnosu na prethodne godine, imajući u vidu da realizacija sredstava odobrenih za višegodišnja kapitalna ulaganja u 2022. godini iznosi 4 % u odnosu na raspoloživa sredstva za te namjene.

## PREPORUKA 5

**Uprava treba intenzivirati realizaciju odobrenih višegodišnjih kapitalnih projekata.**

<sup>23</sup> Opći fond (10), fond grantova i donacija (30) i fond za posebne namjene (50)

Odlukom Vijeća ministara BiH od 30.12.2021. godine Upravi je odobren iznos od 3.949.316 KM kao pozajmica od Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, od sredstava dozvola za korištenje radiofrekventnog spektra za pružanje usluga putem mobilnih pristupnih sustav, za izmirenje dospjelih obveza prema izvođaču radova na izgradnji Graničnog prijelaza Svilaj. Donošenjem proračuna institucija BiH za 2022. godinu Uprava je imala raspoloživa sredstva za Višegodišnje kapitalno ulaganje za izgradnju predmetnog prijelaza, čime su se u srpnju 2022. godine stvorili uvjeti za povrat sredstva pozajmice Ministarstvu komunikacija i prometa BiH u skladu sa Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH.<sup>24</sup> Iz ovih sredstava pozajmice koja su se vodila na posebnom fondu 50, u siječnju 2022. godine je isplaćen iznos od 1.913.912 KM koji se odnosio na neizmirene obveze iz 2021. godine prema izvođaču radova kao i obveze iz 2022. godine (drugi dio priključne pristojbe za izgradnju transformatorske stanice i nabava i ugradnja pumpe za filtriranje vode). Prema navedenom, ukupna realizacija na ovom projektu je u 2022. godini iznosila 1.921.041 KM.

*Podsjećamo da je granični prijelaz Svilaj, kao kapitalno i prostorno značajan granični prijelaz, do daljnjeg u kategoriji privremenog graničnog prijelaza.* Na zahtjev Uprave Ministarstvo sigurnosti BiH je u skladu sa Zakonom o graničnoj kontroli, članak 12., i odredbama Pravilnika o postupku određivanja privremenog graničnog prijelaza, članak 5.,<sup>25</sup> donijelo Rješenje o određivanju privremenog graničnog prijelaza na vrijeme do 31.12.2022. godine ili do stupanja na snagu Ugovora ili Aneksa ugovora o određivanju graničnih prijelaza između Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske. Namjena privremenog graničnog prijelaza Svilaj je ograničena na putnički promet i promet roba koje ne podliježu obvezi inspeksijskog nadzora. Pitanje graničnih prijelaza je pored navedenih propisa definirano i odredbama Odluke o određivanju graničnih prijelaza u BiH<sup>26</sup>, gdje se člankom 1. iste određuju granični prijelazi u BiH, kategorija i drugo te člankom 26. procedura otvaranja novih, zatvaranja ili izmjene kategorije postojećih graničnih prijelaza. Također, na pitanje graničnih prijelaza odnose se i odredbe Odluke o osnivanju Državnog povjerenstva za granicu BiH<sup>27</sup> gdje je u članku 5. točka c) definirano da je ovo povjerenstvo nadležno za pripremu prijedloga međudržavnih ugovora i drugih akata o graničnoj liniji sa susjednim državama.

U svezi s realiziranjem višegodišnjih kapitalnih ulaganja konstatirano je da ni u 2022. godini nije bilo realiziranja vrijednosno značajnog projekta za nabavu i opremanje objekta za Središnji ured i Regionalni centar Banja Luka (37.900.000 KM ili 73 % raspoloživih sredstava). Naime, Uprava je nekoliko puta raspisivala Javni oglas za prikupljanje ponuda za kupovinu poslovnog objekta za smještaj uposlenih u Središnjem uredu i RC Banja Luka. Posljednji put je Javni oglas raspisan 23.12.2020. godine, ali bez uspjeha te je Odlukom ravnatelja Uprave iz siječnja 2022. godine isti poništen zbog nedostatka financijskih sredstava.

Zbog svega navedenog, revizija je u prethodnom razdoblju dala preporuku u svezi s potrebom rješavanja trajnog smještaja Uprave. Međutim, još uvijek nisu pokrenute aktivnosti u svezi s rješavanjem ovog bitnog pitanja koje može imati utjecaj na obavljanje Zakonom definirane osnovne djelatnosti Uprave.

## PREPORUKA 6

**Uprava treba u suradnji sa nadležnim institucijama riješiti pitanje trajnog smještaja.**

<sup>24</sup> Ovom instrukcijom je definirano da se sredstva pozajmice fond 50 preknjiže na fond 10 Uprave čime su se oslobodila ranije realizirana sredstva.

<sup>25</sup> Službeni glasnik BiH, broj 06/10

<sup>26</sup> Službeni glasnik BiH, broj: 39/12 i 101/15

<sup>27</sup> Službeni glasnik BiH, broj 77/20

## 8.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici po ekonomskim kategorijama, u razdoblju od 1.1. do 31.12.2022. godine, iskazani su u iznosu od 33.780.596 KM, što je za 4.302.596 KM više u odnosu na prihode i primitke planirane za 2022. godinu.

Značajni prihodi odnose se na: prihode od iznajmljivanja prostora na graničnim prijelazima (144.438 KM), prihode od naknade troškova tiskanja i kupovine poreznih i kontrolnih markica (2.699.692 KM) i prihode od pristojbi (30.877.341 KM).

***Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tablici III. u privitku Izvješća.***

### 8.2.1. Prihodi od pristojbi

Na temelju dobivenih informacija u Upravi, u odnosu na prethodnu godinu, Uprava je u listopadu i studenom 2022. godine održala sastanke sa predstavnicima Ministarstva financija i trezora BiH, čime su pokrenute aktivnosti u svezi s provedbom odredbi Sporazuma u pravcu tehničkih rješenja za razmjenu podataka koji se tiču uplate fizičkih i pravnih osoba na Jedinstveni račun trezora i evidencija koje vodi i tehnički održava Uprava. Uprava je na temelju navedenog Sporazuma, u ožujku 2023. godine kreirala aplikaciju „Pristojbe“ i izradila interne procedure za provjeru naplate administrativne pristojbe<sup>28</sup> koje su precizno definirale način preuzimanja podataka o uplatama administrativne pristojbe od Ministarstva financija i trezora BiH, način postupanja sa preuzetim podacima u Upravi, vršenje provjere i dokumentiranja izvršene provjere uplate pristojbe, slanje opomene u slučaju da se utvrdi da pristojba nije plaćena te postupak povrata pogrešne ili neosnovane uplate pristojbe. Kroz izvješća iz aplikacije dostupni su podaci o pristojbama od konca 2021. godine.

Uprava je poduzela određene aktivnosti na unapređenju sustava praćenja i kontrole naplate prihoda od pristojbi po tarifnim brojevima što je rezultiralo kreiranjem aplikacije „Pristojbe“ za razmjene podataka između Ministarstva financija i trezora za uplate fizičkih i pravnih osoba na Jedinstveni račun trezora i evidencija koje vodi i tehnički održava Uprava, ali funkcionalnost ovog sustava će biti testirana u budućem razdoblju.

**Po pitanju utvrđenih slabosti kod praćenja i kontrole naplate prihoda uz potrebnu informatičku potporu u prethodnom razdoblju smo dali preporuku (preporuka br. 9/2020 u Tablici 1.). U skladu s prethodno navedenim, ocijenili smo kako je Uprava u 2022. godini poduzimala aktivnosti na realizaciji dane preporuke, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.**

**Prinudna naplata pristojbi:** Prema Zakonu o administrativnim pristojbama<sup>29</sup> postupak prinudne naplate se vrši po propisima entiteta o prinudnoj naplati poreza građana, odnosno po istim propisima o prinudnoj naplati poreza od pravnih osoba. Pravo na naplatu pristojbe zastarijeva u roku od dvije godine od dana kada je pristojbu trebalo platiti. Uprava se prethodnih godina obraćala Ministarstvu financija i trezora BiH kao i nadležnim poreznim upravama entiteta po pitanju prinudne naplate, ali zbog neusuglašenih entitetskih propisa pitanje naplate

<sup>28</sup> Akt broj: 01-02-2-517-2/23 od 01.02.2023. godine

<sup>29</sup> Službeni glasnik BiH, broj: 16/02, 19/02, 43/04, 8/06, 76/06, 76/07, 13/07, 3/08, 42/08, 3/10, 98/12, 15/14, 78/04, 32/17, 53/17, 62/17 i 73/17

administrativnih pristojbi prinudnim putem još uvijek nije riješeno. Prema navedenom, još uvijek nije riješeno pitanje nadležnosti za naplatu i same naplate administrativnih pristojbi prinudnim putem. Ukazujemo na činjenicu da neusuglašenost pravnih akata može za posljedicu imati zastarjelost ovih potraživanja i gubitak proračunskih sredstava.

Prema preporukama iz Izvješća o reviziji za 2021. godinu, Uprava je uputila akt Ministarstvu financija i trezora BiH 8.9.2022. godine kojim predlaže sastanak na kojem bi se zauzeli stavovi u pogledu iznalaženja rješenja i postupanja po pitanju naplate pristojbi prinudnim putem. Na sastanku održanom 13.10.2022. godine usuglašeni su prijedlozi i Uprava je Ministarstvu financija i trezora BiH, 5.12.2022. godine, dostavila prijedlog da se izvrši izmjena i dopuna Zakona o administrativnim pristojbama kao i izmjena Odluke o tarifi administrativnih pristojbi. Pored toga, imenovana je radna grupa za izradu interne procedure za provjeru i naplatu administrativne pristojbe i aplikativnog rješenja. Radna grupa je sačinila Prednacrt interne procedure za provjeru naplate administrativne pristojbe. Nakon što se ove aktivnosti okončaju Upravi će biti omogućeno da ovaj proces automatizira i ustrojenu kontrolu podigne na višu razinu.

**Po pitanju utvrđenih nedostataka u prethodnoj godini smo dali preporuku (preporuka br. 3 u Tablici 1). Prema navedenim informacijama ocijenili smo kako je Uprava u 2022. godini poduzimala aktivnosti na realizaciji dane preporuke, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.**

### 8.3. Bilanca stanja

U bilanci stanja na 31.12.2022. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 169.532.982 KM. Ukupne obveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 185.800.397 KM.

Značajne stavke bilance stanja odnose se na kratkoročna potraživanja (176.115 KM), neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (169.356.867 KM), obveze prema dobavljačima (2.951.029 KM), obveze prema uposlenima (8.693.983 KM) i kratkoročna razgraničenja (4.798.518 KM).

***Bilanca stanja prikazana je u Tablici II. u prilogu Izvješća.***

## 9. UPOŠLJAVANJE I STATUS UPOSLENIH (ANGAŽIRANIH) OSOBA

U okviru ove točke navedeni su nalazi u segmentu upošljavanja (angažmana osoba) tijekom 2022. godine. Nalazi se odnose na upošljavanje na određeno vrijeme, interne premještaje, obavljanje poslova drugog radnog mjesta. Navedene su i aktivnosti koje je Uprava do sada poduzela na realizaciji preporuke vezane za angažman osoba po osnovu ugovora o djelu.

Prema Zakonu o proračunu institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za 2022. godinu<sup>30</sup> Upravi je odobren 2.591 uposleni. Na 31.12.2022. godine Uprava je imala 2.402 uposlenih, od čega je 2.138 uposleno na neodređeno vrijeme, a 264 na određeno vrijeme.<sup>31</sup>

<sup>30</sup> Službeni glasnik BiH, broj 42/2022

<sup>31</sup> Podaci iz Tabele broj 4/1 - Pregled dinamike zapošljavanja za period izvještavanja: od 01.01. do 31.12.2022. godine

U tijeku godine nije bilo novog upošljavanja na neodređeno vrijeme. Uprava se nekoliko puta prethodne godine obraćala Vijeću ministara BiH zahtjevima za upošljavanje 80 uposlenika (podnesen u travnju 2021. godine) i 85 državnih službenika (podnesen u svibnju 2021. godine), radi zasnivanja na upražnjenim radnim mjestima. Pribavljena su pozitivna mišljenja Ministarstva financija i trezora BiH, na temelju kojih su zatražena odobrenja Vijeća ministara BiH, a koja, ni nakon više upućenih urgencija, do kraja 2022. godine nisu dobili.

### 9.1. Upošljavanje na određeno vrijeme

**Uposlenici:** U tijeku 2022. godine, Uprava je angažirala 218 uposlenika po ugovoru o radu na određeno vrijeme bez prethodno provedene natječajne procedure, s tim da je 59 osoba prvi put angažirano u 2022. godini, a ostali su već radili u prethodnom razdoblju. Ugovori se obnavljaju mjesečno ili tromjesečno. Prema Zakonu o radu institucija BiH<sup>32</sup>, poslodavac može bez provedbe natječajne procedure izvršiti prijem u radni odnos uposlenika na određeno vrijeme do tri mjeseca, kada zbog hitnosti obavljanja posla, iznenadnog povećanja opsega posla i iznenadnog odsustva uposlenika nije moguće pravodobno provesti javni oglas. Međutim, evidentno je da je većina uposlenih putem ugovora o radu na određeno vrijeme angažirana više od tri mjeseca i u Upravi radi duži niz godina, s tim da su se pravili kraći prekidi radnog odnosa.

**Državni službenici:** Na 31.12.2022. godine u Upravi su bile uposlene 54 osobe na radnim mjestima državnih službenika na određeno vrijeme uz suglasnost Agencije za državnu službu BiH. U tijeku godine, po ovom osnovu su radile ukupno 63 osobe, a od tog broja 27 osoba je prvi put uposleno u 2022. godini, 30 osoba je radilo po istom osnovu i u 2021. godini, a jedna osoba je prethodno obavljala poslove srednje stručne spreme. Također, pet osoba je u Upravi prethodno angažirano i po osnovu ugovora o djelu. Ugovori se obnavljaju tromjesečno.

Kao i prethodne godine, određene osobe (26 osoba) su imale obnovljenu suglasnost Agencije za državnu službu BiH, na vremensko razdoblje od po tri mjeseca, a radile su tijekom dvije godine sa kraćim prekidom. U članku 28.a Zakona o državnoj službi u institucijama BiH<sup>33</sup> stoji da radni odnos na određeno vrijeme može trajati najduže devet mjeseci (osim u slučaju bolovanja ili porodijskog odsustva koji nisu navedeni kao razlozi za prijem na određeno vrijeme), uz pribavljenu suglasnost Agencije za državnu službu BiH za popunu radnog mjesta državnog službenika. Agencija za državnu službu BiH je u svom mišljenju, od 28.09.2018. godine, navela kako institucije trebaju samo kod prvog upošljavanja na radnom mjestu državnog službenika do tri mjeseca bez javnog oglasa dostaviti detaljno obrazloženje kako bi na temelju istog dala svoju suglasnost, ali kako u slučaju produženja radnog angažmana maksimalno do devet mjeseci nije potrebno slati novu suglasnost. Dakle, u konkretnom slučaju možemo zaključiti kako je Agencija za državnu službu BiH za 26 osoba, kroz svoje dvije suglasnosti, dala odobrenje da iste osobe budu angažirane po navedenom osnovu na razdoblje od 18 mjeseci umjesto maksimalno devet mjeseci kako je to Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH definirano.

Uzimajući u obzir dana obrazloženja Uprave da navedeni angažman proizlazi iz potreba službe zbog nedostatnog broja izvršitelja ili upražnjenih sistematiziranih radnih mjesta, zatim

<sup>32</sup> Službeni glasnik BiH broj: 26/2004, 7/2005, 48/2005, 50/2008 - dr. zakon, 60/2010, 32/2013, 93/2017 i 59/2022

<sup>33</sup> Službeni glasnik BiH broj: 12/2002, 19/2002, 8/2003, 35/2003, 4/2004, 17/2004, 26/2004, 37/2004, 48/2005, 2/2006, 50/2008 - dr. zakon, 43/2009, 8/2010, 40/2012 i 93/2017

dinamične fluktuacije uposlenih tijekom godine, kao i kompleksnosti i specifičnosti institucije, te činjenicu kako Upravi nisu uvaženi zahtjevi za upošljavanje redovitim putem na neodređeno vrijeme, i dalje smatramo kako upošljavanje putem ugovora o radu na određeno vrijeme bez provedene natječajne procedure, u situacijama kada je teško potvrditi ispunjenost uvjeta u pogledu hitnosti, nije u skladu sa navedenim propisima i predstavlja netransparentan način upošljavanja.

## PREPORUKA 7

**Uprava je dužna prilikom upošljavanja putem ugovora o radu na određeno vrijeme postupati u skladu sa relevantnim propisima koji reguliraju postupak upošljavanja, poštujući načela zakonitosti i transparentnosti.**

### 9.2. Interni premještaji

Pravilnikom o premještaju uposlenih u Upravi<sup>34</sup> uređen je postupak premještaja uposlenih unutar Uprave. Prema navedenom pravilniku, vrši se premještaj uposlenog izmjenom rješenja o radu sa jednog na drugo, isto ili slično, radno mjesto, u skladu sa utvrđenim potrebama službe. Pod pojmom slično radno mjesto kod premještaja državnog službenika i uposlenika podrazumijeva se radno mjesto za jednu razinu više ili niže u odnosu na radno mjesto na koje je uposleni raspoređen, a za koje ispunjava uvjete propisane aktom o unutarnjem ustroju.

U tijeku 2022 godine u Upravi je interno premješteno 299 uposlenih. Postoje slučajevi stalnih i privremenih premještaja, a rješenja se obnavljaju mjesečno ili tromjesečno. Internim premještajem većina uposlenih je unaprijeđena za jednu razinu više u odnosu na radno mjesto na koje su prethodno bili raspoređeni. S druge strane, postoje slučajevi kada su uposleni raspoređeni na niže rangirano radno mjesto. U određenim slučajevima uposleni su se žalili Odboru državne službe za žalbe. U tijeku godine je bilo ukupno pet žalbi koje su ili odbijene ili obustavljene.

Uočili smo slučajeve gdje su se vršili interni premještaji na radno mjesto koje je dvije ili tri razine više u odnosu na radno mjesto na koje je uposleni raspoređen, što je u suprotnosti sa Pravilnikom o premještanju uposlenih u Upravi.

Pored navedenog, postoje i slučajevi internog premještaja iz prethodnih godina (64 osobe) koji obavljaju poslove šefa odsjeka, grupe ili carinske ispostave, zatim poslove stručnog savjetnika - voditelja referata, itd., a za koje se također donosi rješenje o privremenom premještaju.

**Interni premještaji po nalogu ravnatelja:** Uprava je vršila interne premještaje po nalogu ravnatelja Uprave zbog potreba posla, pri čemu je uposleni zadržavao postojeće rješenje i visinu plaće, a upućivan je na radno mjesto koje nije predviđeno sistematizacijom ili je popunjeno u odnosu na radno mjesto predviđeno sistematizacijom. Ovakav način premještanja uposlenih nije u skladu sa Pravilnikom o premještanju uposlenih u Upravi.

Postoje slučajevi gdje uposleni primaju dodatak na plaću, a premještaju se na radno mjesto za koje nije predviđen dodatak na plaću i obratno, gdje uposleni ne primaju dodatak na plaću, a

<sup>34</sup> Pravilnik broj 02-2-2630/14 od 24.10.2014. godine

premještanju se na radno mjesto za koje je predviđen dodatak na plaću, čime je narušeno načelo "ista plaća za isto radno mjesto".

U tijeku 2022. godine na premještanjima po nalogu ravnatelja su bila 42 uposlena. Na 31.12.2022. na internim premještanjima je bilo 26 osoba. U nalogima koji se mjesečno produžavaju stoji kako će se poslovi obavljati privremeno, s tim da pojedini uposlenici godinama rade po navedenom temelju.

#### **PREPORUKA 8**

**Uprava je dužna interne premještaje uposlenih vršiti u skladu sa Pravilnikom o premještanju uposlenih u Upravi.**

### **9.3. Privremeno obavljanje poslova**

Uprava je odobravalu rješenjem privremeno obavljanje poslova visoke stručne spreme uposlenicima koji obavljaju poslove sa srednjom stručnom spremom, a koji su u međuvremenu stekli visoku stručnu spremu. Na ovaj način je u tijeku 2022. godine raspoređeno 77 uposlenika, a isplata plaća je vršena u visini plaće srednje stručne spreme.

Bilo je više slučajeva gdje se odobravalu privremeno obavljanje poslova visoke stručne spreme u trajanju od dvije godine izdavanjem dva rješenja.

Pravilnikom o internom premještanju i raspoređivanju uposlenika u institucijama BiH u članku 4. propisano je pitanje internih premještaja i raspoređivanja uposlenika. Stavkom 1. pod b) navedenog pravilnika propisano je da se interni premještaj i raspoređivanje uposlenika može vršiti na „slično radno mjesto - radno mjesto iste razine, kao i na radno mjesto više razine, u slučaju kada tijelo želi unaprijediti uposlenika na radno mjesto više razine, a uposlenik ispunjava uvjete radnog mjesta na koje se premješta“. Stavkom 2. navedenog članka propisano je da se „pod višom, odnosno nižom razinom radnog mjesta podrazumijeva radno mjesto prvog narednog višeg, odnosno nižeg ranga istog stupnja stručne spreme od radnog mjesta na kojem se uposlenik trenutno nalazi“.

Neosporno je da ravnatelj Uprave raspoređuje uposlene i donosi odluke vezane za status uposlenih u Upravi, te da je to njegovo pravo i obveza. Međutim, ne možemo potvrditi u potpunosti zakonitost procedure izvršenog raspoređivanja uposlenih. Naime, Uprava se prilikom provedbe navedenih raspoređivanja uposlenih pozvala na Informaciju iz 2011. godine sačinjenu od strane Agencije za državnu službu BiH. Međutim, navedena Informacija nema zakonskog temelja niti je obvezujuća za institucije BiH.

#### **PREPORUKA 9**

**Uprava je dužna pri rasporedu osoblja na radna mjesta dosljedno primjenjivati propise koji reguliraju radnopravni status uposlenih.**

### **9.4. Ugovori o djelu**

Izdaci po osnovu ugovora o djelu u 2022. godini su realizirani u neto iznosu od 140.371 KM i u odnosu na prethodnu godinu manji su za 54.322 KM.

Iako je Uprava u pregledu izdataka po osnovu ugovora o djelu koje nam je dostavila navela kako se radi o nesistematiziranim radnim mjestima, s obzirom na to da se u većini slučajeva radi o kontinuiranim redovitim poslovima iz nadležnosti Uprave, smatramo kako angažman po osnovu ugovora o djelu za obavljanje takvih poslova nije odgovarajući. U prosincu 2022. godine Uprava je obustavila angažmane osoba po osnovu ugovora o djelu tako da je na 31.12.2022. godine samo sa jednom osobom ostao zaključen ugovor o djelu i to za poslove portparola Upravnog odbora Uprave koji traje duži niz godina. Uvidom u analitičku karticu ovih izdataka u 2023. godini sa travnjem je konstatiran samo jedan navedeni ugovor o djelu.

**Po pitanju utvrđenih nepravilnosti pri angažmanu osoba po osnovu ugovora o djelu u prethodnim godinama smo dali preporuku (preporuka br. 13/2020 u Tablici 1.). U skladu s prethodno navedenim, ocijenili smo kako je Uprava u 2022. godini poduzimala aktivnosti na realizaciji dane preporuke, što će biti predmetom daljnjeg praćenja do konačne realizacije.**

## 10. JAVNE NABAVE

Uprava je donijela Plan javnih nabava za 2022. godinu, kako je propisano Zakonom o javnim nabavama<sup>35</sup>.

Prema prezentiranim podacima<sup>36</sup>, Uprava je u 2022. godini provela 134 postupka javnih nabava. Od navedenog broja, Uprava je provela 33 otvorena postupka u vrijednosti od 24.007.015 KM, 15 konkurentskih postupaka u vrijednosti od 257.274 KM, jedan pregovarački postupak bez objave obavijesti u vrijednosti od 6.500 KM i pet postupaka u skladu s Aneksom II., u vrijednosti od 170.890 KM. Uprava je putem izravnog sporazuma izvršila nabave u vrijednosti od 230.138 KM.

Nakon prethodno provedenih postupaka, ukupna vrijednost zaključenih ugovora (okvirnih sporazuma) iznosila je **24.671.817 KM** (16.256.142 KM iz tekućih izdataka i 8.415.675 KM iz kapitalnih izdataka).<sup>37</sup>

Revidiranjem postupaka nabava ustanovili smo kako u pojedinim slučajevima samo jedan ponuđač dostavlja ponudu iako je više ponuđača preuzelo tendersku dokumentaciju. U takvim slučajevima i ponude su bile u visini procijenjene vrijednosti nabave. Tako npr.:

- Nabava usluga održavanja poreznog softvera, procijenjene vrijednosti 4.743.590 KM. Tendersku dokumentaciju preuzelo devet ponuđača, a dostavljena je samo jedna ponuda koja je i prihvaćena u vrijednosti od 4.743.576 KM.
- Nabava usluga održavanja carinskog softvera, procijenjene vrijednosti 2.871.795 KM. Tendersku dokumentaciju preuzelo devet ponuđača, a dostavljena je samo jedna ponuda koja je i prihvaćena u vrijednosti od 2.871.720 KM.
- Rekonstrukcija i nadogradnja videonadzora Uprave na graničnim prijelazima i objektima koje koristi Uprava, nadogradnja softvera te nabava rezervnih dijelova i opreme

<sup>35</sup> Službeni glasnik BiH, broj: 39/14 i 59/22

<sup>36</sup> Podaci iz tabličnih pregleda sačinjenih za potrebe revizije.

<sup>37</sup> Svi iznosi u točki 10. javne nabave su iskazani bez PDV-a

- procijenjene vrijednosti 1.282.051. Tendersku dokumentaciju preuzelo 28 ponuđača, a dostavljena je samo jedna ponuda koja je prihvaćena u vrijednosti od 1.279.656 KM.
- Nabava i isporuka pametnih kartica (Smart card) procijenjene vrijednosti 1.200.000 KM. Tendersku dokumentaciju preuzelo 25 ponuđača, a dostavljena samo jedna ponuda koja je i prihvaćena u vrijednosti od 1.199.800 KM.
  - Nabava usluge potpunog održavanja uređaja za tisak u vlasništvu Uprave po sustavu print/kopije procijenjene vrijednosti 960.000 KM. Tendersku dokumentaciju preuzelo 14 ponuđača, a dostavljena je samo jedna ponuda koja je i prihvaćena u vrijednosti od 960.000 KM.
  - Nabava, isporuke i montaže sustava arhivskih regala za objekt arhiva Uprave u Mostaru procijenjene vrijednosti 854.701 KM. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 11 ponuđača, a dostavljena je samo jedna ponuda koja je i prihvaćena u vrijednosti od 854.472 KM.

*Primjeri iz praksi javnih nabava nam ukazuju na to da se ponuđači u slučaju da računaju na aktivnu konkurenciju ponašaju racionalno i nude cijenu ispod procijenjene vrijednosti nabave naročito ako je procjena nabave sačinjena na temelju tržišnih kretanja cijene predmeta nabave. Međutim, kada ponuđači procijene (ili znaju) da nemaju stvarnu konkurenciju onda se ponašaju slobodno i mogu ponuditi cijenu u visini ili preko iznosa procijenjene vrijednosti što smisao provedbe javne nabave dovodi u pitanje.*

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabava utvrđene su nepravilnosti i nedostaci kako slijedi:

#### **10.1. Nabava usluga održavanja carinskog i poreznog softvera**

**Nabava usluga održavanja carinskog softvera:** Za nabavu usluge održavanja carinskog softvera u carinskom podsustavu Informacijskog sustava Uprave proveden je otvoreni postupak. Procijenjena vrijednost nabave iznosila je 2.871.795 KM na razdoblje tri godine. Tendersku dokumentaciju je preuzelo devet ponuđača. Do roka predviđenog za dostavljanje ponuda pristigla je ponuda jednog ponuđača (Lanaco d.o.o. Banja Luka). Na prijedlog povjerenstva za javnu nabavu, sa jedinim ponuđačem sklopljen je okvirni sporazum u iznosu od 2.871.720 KM na razdoblje od tri godine.

Uprava nije osigurala dokumentirani dokaz istraživanja tržišta koji potvrđuje postojanje više ponuđača koji zadovoljavaju uvjete tražene tenderskom dokumentacijom. Tenderskom dokumentacijom postavljen je uvjet da je ponuđač u posljednje tri godine, računajući od dana objave obavještenja o nabavi, uspješno realizirao najmanje jedan ugovor koji je za predmet imao održavanje carinskog softvera ili slične usluge koje su u skladu sa predmetom nabave, minimalne vrijednosti 950.000 KM. Pod sličnim uslugama ugovorno tijelo podrazumijeva usluge održavanja carinskog softvera koji obuhvaća funkcionalnosti i module navedene u Tehničkoj specifikaciji. Također, traženo je da ponuđač upošljava ili će angažirati najmanje deset članova tima za izvršavanje projekta održavanja u oblasti predmetnih usluga, uz napomenu kako jedan član tima ne može biti kandidiran za više pozicija. Pored navedenog, traženo je i da ponuđač posjeduje određene certifikate i da ima Centar za korisničku potporu. Iako je ostavljena mogućnost prijave stranih ponuđača, ovako postavljeni kriteriji značajno sužavaju konkurenciju što se tiče tržišnog prostora BiH.

Prema navedenom, nismo se mogli uvjeriti kako su u konkretnoj nabavi ispoštovana temeljna načela javnih nabava (aktivna i pravedna konkurencija).

**Nabava usluga održavanja poreznog softvera:** Za nabavu usluge održavanja poreznog softvera u poreznom podsustavu Informacijskog sustava Uprave proveden je otvoreni postupak. Procijenjena vrijednost nabave iznosila je 4.743.590 KM na razdoblje od tri godine. Tendersku dokumentaciju preuzelo je devet ponuđača. Do roka predviđenog za dostavljanje ponuda pristigla je ponuda jednog ponuđača (Lanaco d.o.o. Banja Luka). Na prijedlog povjerenstva, sa jedinim ponuđačem sklopljen je okvirni sporazum u iznosu od 4.743.576 KM na razdoblje od tri godine.

Uprava nije osigurala dokumentirani dokaz istraživanja tržišta koji potvrđuje postojanje više ponuđača koji zadovoljavaju uvjete tražene tenderskom dokumentacijom. Tenderskom dokumentacijom postavljen je uvjet da je ponuđač uspješno realizirao najmanje jedan ugovor koji je za predmet imao održavanje kompletnog poreznog softvera koji obvezno obuhvaća oblast neizravnog oporezivanja na razini države u posljednje tri godine minimalne vrijednosti 1.500.000 KM. Također, traženo je da ponuđač ima minimalno 16 uposlenih ili angažiranih članova tehničkog osoblja koji će biti zaduženi za realizaciju projekta, uz napomenu da jedan član tima ne može biti kandidiran za više pozicija. Pored navedenog, traženo je i da ponuđač posjeduje određene certifikate i da ima Centar za korisničku potporu. Iako je ostavljena mogućnost prijave stranih ponuđača, ovako postavljeni kriteriji značajno sužavaju konkurenciju što se tiče tržišnog prostora BiH.

Prema navedenom, nismo se mogli uvjeriti kako su u konkretnoj nabavi ispoštovana temeljna načela javnih nabava (aktivna i pravedna konkurencija).

## PREPORUKA 10

**Uprava je dužna u postupcima javne nabave postupati jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura pravednu i aktivnu konkurenciju u skladu sa predmetom nabave i njenom svrhom.**

### 10.2. Nabava usluga potpunog održavanja uređaja za tisak

Odlukom ravnatelja od 9.11.2021. godine pokrenut je otvoreni postupak nabave usluge potpunog održavanja uređaja za tisak u vlasništvu Uprave po sustavu print/kopije procijenjene vrijednosti 960.000 KM sa mogućnošću zaključenja okvirnog sporazuma na dvije godine. Tendersku dokumentaciju je preuzelo 14 ponuđača, a nakon ispravki iste šest ponuđača. U ostavljenom roku do 04.08.2022. godine samo jedan ponuđač je dostavio ponudu. S obzirom na to da je od pokretanja predmetnog postupka uslijedilo ispravljanje tehničkih grešaka, počev od same Odluke ravnatelja o pokretanju predmetnog postupka, zatim korekcija u objavama obavještenja o javnoj nabavi, grešaka u tenderskoj dokumentaciji, do ulaganja žalbi Uredu za razmatranje žalbi na tendersku dokumentaciju od strane potencijalnih ponuđača, ovaj postupak javne nabave je trajao godinu dana. Prvo je uslijedila žalba potencijalnog ponuđača, 9. 3.2022. godine, koju je Ured za razmatranje žalbi odbacio kao neurednu sa obrazloženjem da nije priložen dokaz o izvršenoj uplati naknade od 7.500 KM, za rješavanje po žalbi. Zatim je, 11. 5.2022. godine, uložena druga žalba na tendersku dokumentaciju pozivanjem na to da je tehnička specifikacija „prepisana“ i pogoduje samo ponuđaču odnosno proizvođaču uređaja CANON. Postupak je obustavljen, ali je u međuvremenu podnositelj žalbe odustao od iste i Ured za razmatranje žalbi je donio posebno rješenje o povratu 7.500 KM uplaćene naknade za

pokretanje žalbenog postupka. Okončanjem žalbenih postupaka, Uprava je nastavila započetu proceduru i donijela Odluku o dodjeli okvirnog sporazuma/ugovora jedinom ponuđaču koji je dostavio tehnički prihvatljivu ponudu. Na temelju pribavljenih mišljenja Pravobraniteljstva BiH zaključen je okvirni sporazum, 21.9.2022. godine, sa izabranim ponuđačem KONZORCIJ „PLANET SOFT“ d.o.o. Banja Luka i "ALFOM" d.o.o. Banja Luka, na iznos 960.000 KM za razdoblje 21.9.2022.-21.9.2024. te Ugovor 8.11.2022. godine za prvu godinu u iznosu od 480.000 KM.

Iz svega navedenog može se zaključiti kako je u ovom postupku izostalo prethodno istraživanje tržišta, jer se radi o specifičnoj nabavi za koju Uprava nije imala ranija iskustva. Navedeno je dovelo do vremenski dužeg trajanja postupka, čestih korekcija tenderske dokumentacije, ulaganja žalbi i na kraju izbor na bazi jedne ponude koja je dostavljena u iznosu procijenjene vrijednosti.

### **10.3. Nabava i isporuka registratora i fascikli**

Odlukom ravnatelja Uprave od 14.6.2022. godine pokrenut je otvoreni postupak za nabavu i isporuku registratora i fascikli, procijenjena vrijednost 240.000 KM sa mogućnošću zaključenja okvirnog sporazuma na jednu godinu. Nakon provedene e-aukcije nije došlo do promjene cijena, odnosno dva kvalificirana ponuđača su ostala pri cijenama koje su prvobitno iskazali u svojim ponudama i to: prvorangirani „AERO EXCLUSIVE“ d.o.o. Sarajevo, 267.649 KM i drugorangirani „PRIMAPROM“ d.o.o. Banja Luka, 323.861 KM. Iako su obje ponude bile veće u odnosu na procijenjenu vrijednost nabave, Uprava je, 10.12.2022. godine, okončala postupak nabave sklapanjem Okvirnog sporazuma sa najpovoljnijim ponuđačem u iznosu procijenjene vrijednosti nabave 240.000 KM.

Mišljenja smo kako je Uprava propustila da prije pokretanja predmetne procedure istraži prilike na tržištu u smislu kretanja cijena, što je utjecalo na razliku između procijenjene vrijednosti i vrijednosti dostavljenih ponuda.

Prethodna provjera tržišta predstavlja relevantnu bazu za dobro planiranje i provedbu postupka javne nabave, što rezultira efikasnim korištenjem javnih sredstava i predstavlja temeljno načelo javnih nabava.

### **PREPORUKA 11**

**Uprava je obvezna provoditi istraživanje tržišta u cilju efikasnog korištenja javnih sredstava kao jednog od temeljnih načela javnih nabava.**

### **10.4. Nabava usluge nadogradnje carinskog podsustava**

Uprava je za usluge nadogradnje carinskog podsustava informacijskog sustava provela otvoreni postupak uz predviđeno sklapanje okvirnog sporazuma na razdoblje od četiri godine. Procijenjena vrijednost nabave iznosila je 5.128.205 KM od čega na godišnjoj razini 1.282.051 KM, Ponudu je dostavio samo jedan ponuđač „Lanaco“ d.o.o. Banja Luka u vrijednosti od 5.126.000 KM koja je i prihvaćena. Uočili smo kako je otvaranje ponuda izvršeno 29.12.2022. godine, odluka o dodjeli okvirnog sporazuma donesena i okvirni sporazum potpisan isti dan 30.12.2022. godine. Na mišljenju Pravobraniteljstva BiH naznačen je datum 30.12.2022.

godine, a na protokol Uprave isto je stiglo 10.1.2023. godine, odnosno nakon potpisivanja okvirnog sporazuma. Po okvirnom sporazumu, 6.4.2023. godine, sklopljen je ugovor na razdoblje od godinu dana u iznosu od 1.281.500 KM. Da se primijetiti da je Uprava požurila sa okončanjem procedure, sa namjerom rezerviranja sredstava odobrenih proračunom za 2022. godinu. Međutim, s obzirom na to da su predvidjeli i zaključili okvirni sporazum nisu mogli rezervirati sredstva u skladu sa Instrukcijom Ministarstva financija i trezora BiH.<sup>38</sup> Naime, navedenom instrukcijom je propisano da samo obveze kod kojih je sprovedena kompletna zakonom predviđena procedura javnih nabava robe i izvođenja radova i usluga, te kod kojih su zaključeni Ugovori o nabavi robe odnosno izvođenju radova i usluga sa odabranim izvođačima, započeti radovi i usluge i stvorene obveze u tekućoj godini, mogu teretiti Proračun institucija BiH i međunarodnih obveza BiH za tekuću fiskalnu godinu.

Sredstva za ove namjene odobrena su kroz kapitalna ulaganja za 2022. godinu na poziciji nabava stalnih sredstava u obliku prava u iznosu od 1.500.000 KM.

Iako su sredstva za predmetnu nabavu odobrena na poziciji kapitalnih ulaganja koja se odobravaju jednokratno za svaku godinu Uprava se odlučila na zaključenje okvirnog sporazuma koji se koristi u situaciji kada ugovorno tijelo, zbog prirode predmeta nabave ili drugih objektivnih okolnosti, ne može unaprijed odrediti točnu količinu kako je propisano Naputkom za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda.<sup>39</sup> S obzirom na to da je Uprava u 2023. godini zaključila Ugovor na godinu dana, a stvarna nabavljena količina na temelju ugovora zaključenog na temelju okvirnog sporazuma ne može biti manja ili veća od ugovorene količine,<sup>40</sup> pretpostaviti je da je Uprava bila u mogućnosti procijeniti točnu količinu predmeta nabave.

Planiranjem postupka nabave i zaključenjem okvirnog sporazuma suprotno Naputku za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, Uprava je omogućila izabranom dobavljaču dodjele ugovora u razdoblju važenja okvirnog sporazuma od četiri godine bez provedbe procedure nabave.

Napominjemo kako je Uprava za usluge nadogradnje novog poreznog softvera u poreznom podsustavu informacijskog sustava Uprave u 2022. godini provela postupak i zaključila ugovor u vrijednosti od 500.000 KM i rezervirala odobrena sredstva za kapitalna ulaganja. Sredstva za ove namjene su također bila osigurana kroz kapitalna ulaganja za 2022. godinu na poziciji nabava stalnih sredstava u obliku prava u iznosu od 700.000 KM. U ovome slučaju se Uprava odredila na ispravan način zaključujući konkretan jednogodišnji ugovor, a ne okvirni sporazum.

Namjenskom strukturom kapitalnih ulaganja za 2023. godinu za nadogradnju oba navedena podsustava odobrena su sredstva u iznosu od po 1.500.000 KM.

<sup>38</sup> Instrukcije za unos obveza u ISFU koje su planirane Proračunom tekuće fiskalne godine, a čiji će računi ili konačne situacije biti ispostavljene u narednoj godini, broj: 01-08-16-1-923-1/10 od 8.12.2010. godine

<sup>39</sup> Naputak za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, članak 4, stavak (2).

<sup>40</sup> Naputak za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda, članak 4, stavak (3).

**PREPORUKA 12**

**Uprava je dužna u ovisnosti o namjeni odobrenih proračunskih sredstava i predmeta nabave pripremiti tendersku dokumentaciju u skladu sa Naputkom za pripremu modela tenderske dokumentacije.**

**11. OSTALO****11.1. Upravni odbor Uprave**

U operativnom proračunu Uprave, poštujući odredbe članka 13. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u Bosni i Hercegovini <sup>41</sup>, posebno su planirani troškovi Upravnog odbora Uprave, te je kao poseban program planirano financiranje Upravnog odbora.

Za financiranja rada Upravnog odbora, u okviru proračuna Uprave odobrena su sredstva u iznosu od 470.000 KM. Nakon prestrukturiranja proračuna u dijelu koji se odnosi na naknade za topli obrok i naknade za prijevoz, te isplate jednokratne novčane pomoći korigirani proračun za financiranje Upravnog odbora za 2022. godinu iznosio je 480.500 KM. Realizacija sa 31.12.2022. godine iznosila je 381.820 KM ili 80 %.

Najznačajniji izdaci se odnose na: bruto plaće i naknade troškova uposlenih pri Upravnom odboru u iznosu od 327.983 KM, naknade troškova uposlenih u iznosu od 43.071 KM i ugovorene usluge 7.966 KM.

U skladu sa organizacijom i sistematizacijom Upravnog odbora Uprave sistematizirano je 13 radnih mjesta, od čega je sa 31.12.2022. godine bilo uposleno devet osoba po ugovoru o radu na neodređeno vrijeme, raspoređenih u tri odjela.

Zakonom o plaćama i naknadama u institucijama Bosne i Hercegovine, člankom 39. definirano je kako članovi upravnih odbora, nadzornih i drugih radnih tijela, koji su uposleni u institucijama koje se financiraju iz proračuna institucija BiH, Federacije BiH, Republike Srpske, Brčko distrikta BiH i kantona, izuzimajući visokoškolske ustanove, nemaju pravo na naknadu za rad u takvim tijelima koji obavljaju tijekom radnog vremena.

Pravo na naknadu ostvarivao je član iz reda stručnjaka ispred Republike Srpske, ali je imenovani također i član Fiskalnog vijeća pa ga po tom osnovu prijavljuje Ministarstvo financija i trezora BiH, te ga Uprava ne može prijaviti niti vršiti isplatu naknade. Tijekom 2022. godine nije vršena isplata naknade članovima Upravnog odbora Uprave.

Upravni odbor nije postupio u skladu sa člankom 35. Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja koji definira vanjski pregled (angažiranje neovisne vanjske revizije) da će u razdoblju od pet godina nakon stupanja na snagu navedenog zakona angažirati usluge vanjskog profesionalnog tijela da izvrši godišnji pregled rada Uprave, kao i ispitivanje prikupljanja i raspodjele prihoda koje vrši Uprava. Naime, ni u 2022. godini nije riješeno pitanje angažiranja vanjske revizije, tj. revidiranja prikupljanja i raspodjele prihoda.

<sup>41</sup> Službeni glasnik BiH, broj: 44/03, 52/04, 32/07, 49/09 i 91/17

## 11.2. IT revizija

U tijeku obavljanja IT revizije za 2022. godinu konstatirali smo određene nedostatke u oblastima: kadrovske popunjenosti, javnih nabava, Oracle licenci, novog poreznog softvera, telekomunikacijske mreže, rezervne lokacije, videonadzora i sl. Detaljniji nalazi i preporuke su prezentirani u Memorandumu o izvršenoj završnoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu, a koji, radi opće sigurnosti sustava, nisu sadržani u Izvješću.

## 12. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠĆA

Uprava je u ostavljenom roku dostavila komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu. U komentarima su navedena neslaganja na nalaze u Nacrtu izvješća prezentirane u točki 9. „Upošljavanje i status uposlenih (angažiranih) osoba“. U komentarima su dana dodatna obrazloženja, koja su reviziji bila poznata tijekom rada. Radi jasnijeg prezentiranja nalaza izvršene su određene dopune i korekcije u točki 9.3. (Privremeno obavljanje poslova). Detaljno objašnjenje komentara dano je u Odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu, koji je dostavljen rukovodstvu Uprave uz konačno Izvješće o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu. U svezi s navedenim, ovo Izvješće predstavlja konačno izvješće bez korekcija u odnosu na Nacrt izvješća o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2022. godinu.

Reviziju u Upravi za 2022. godinu obavili su: Nermin Hamzagić – rukovoditelj Odjela za finansijsku reviziju (voditelj tima), Nada Laco – viši revizor (član tima), Seida Kapo - samostalni revizor za finansijsku reviziju (član tima), Enis Musić – mlađi revizor za finansijsku reviziju (član tima), Nerman Velić - samostalni IT revizor (član tima) i Sadmir Teskeredžić - samostalni revizor za pravnu potporu reviziji (član tima).

Kontrolu kvalitete Izvješća proveo je Odjel za razvoj, metodologiju i kontrolu kvalitete finansijske revizije. Odjelom je rukovodio Nedžad Hajtić, koji je u međuvremenu preuzeo dužnost zamjenika glavnog revizora Ureda za reviziju institucija BiH.

**Rukovoditelj Odjela za finansijsku  
reviziju (voditelj tima)**

Nermin Hamzagić, v.r.

Broj: 03-16-1-980/23

### Privici

Tablica I. - Pregled rashoda proračuna za 2022. godinu  
Tablica II. - Bilanca stanja na 31.12.2022. godine  
Tablica III. - Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu  
Izjava o odgovornostima rukovodstva

Tablica I.

### Pregled rashoda proračuna za 2022. godinu

Uprava za neizravno oporezivanje

| Opis                                            | Odobreni proračun  | Usklađivanja proračuna | Ukupni proračun    | Izvršenje proračuna | Postotak (5/4*100) |
|-------------------------------------------------|--------------------|------------------------|--------------------|---------------------|--------------------|
| 1                                               | 2                  | 3                      | 4 (2+3)            | 5                   | 6                  |
| <b>1. Tekući izdaci</b>                         | <b>104.667.000</b> | <b>1.000.000</b>       | <b>105.667.000</b> | <b>94.722.162</b>   | <b>90</b>          |
| Bruto plaće i naknade                           | 69.671.000         | -1.819.000             | 67.852.000         | 67.296.399          | 99                 |
| Naknade troškova uposlenih                      | 11.491.000         | 1.700.000              | 13.191.000         | 12.863.671          | 98                 |
| Putni troškovi                                  | 380.000            |                        | 380.000            | 305.989             | 81                 |
| Izdaci telefonskih i poštanskih usluga          | 1.350.000          |                        | 1.350.000          | 1.221.441           | 90                 |
| Izdaci za energiju i komunalne usluge           | 2.700.000          | 300.000                | 3.000.000          | 2.953.204           | 98                 |
| Nabava materijala                               | 2.851.000          |                        | 2.851.000          | 1.489.077           | 52                 |
| Izdaci za usl. prijevoza i goriva               | 700.000            | 200.000                | 900.000            | 783.098             | 87                 |
| Unajmljivanje imovine i opreme                  | 3.049.000          |                        | 3.049.000          | 2.762.405           | 91                 |
| Izdaci za tekuće održavanje                     | 8.625.000          |                        | 8.625.000          | 1.329.025           | 15                 |
| Izdaci za osiguranje                            | 500.000            |                        | 500.000            | 452.024             | 90                 |
| Ugovorene i druge posebne usluge                | 3.350.000          | 619.000                | 3.969.000          | 3.265.831           | 82                 |
| <b>2. Kapitalni izdaci</b>                      | <b>10.745.684</b>  | <b>200.000</b>         | <b>10.945.684</b>  | <b>4.520.087</b>    | <b>41</b>          |
| Nabava zemljišta                                | 500.000            |                        | 500.000            | 0                   | 0                  |
| Nabava građevina                                | 4.050.684          | 200.000                | 4.250.684          | 13.911              | 0                  |
| Nabava opreme                                   | 3.775.000          |                        | 3.775.000          | 3.627.904           | 96                 |
| Nabava ostalih stalnih sredstava                | 2.420.000          |                        | 2.420.000          | 878.272             | 36                 |
| <b>3. Tekući grantovi</b>                       | <b>0</b>           | <b>0</b>               | <b>0</b>           | <b>0</b>            |                    |
|                                                 | 0                  | 0                      | 0                  | 0                   |                    |
| <b>4. Proračun-neposredna potrošnja (1+2+3)</b> | <b>115.412.684</b> | <b>1.200.000</b>       | <b>116.612.684</b> | <b>99.242.250</b>   | <b>85</b>          |
| <b>5. Višegodišnja kapitalna ulaganja</b>       | <b>6.949.316</b>   | <b>47.002.200</b>      | <b>53.951.516</b>  | <b>2.084.550</b>    | <b>4</b>           |
| Nabava zemljišta                                |                    | 105                    | 105                |                     |                    |
| Nabava građevina                                | 6.849.316          | 44.623.969             | 51.473.285         | 2.002.165           |                    |
| Nabava opreme                                   | 100.000            | 2.162.575              | 2.262.575          | 12.262              |                    |
| Nabava ostalih stalnih sredstava                |                    | 12.728                 | 12.728             |                     |                    |
| Rekonstrukcija i investicijsko održavanje       | 0                  | 202.822                | 202.822            | 70.123              | 35                 |
| <b>6. Novčane donacije</b>                      | <b>0</b>           | <b>913</b>             | <b>913</b>         | <b>0</b>            | <b>0</b>           |
| Putni troškovi                                  |                    | 913                    | 913                |                     |                    |
| Nabava građevina                                | 0                  |                        | 0                  |                     |                    |
| <b>7. Programi posebne namjene</b>              | <b>0</b>           | <b>7.150</b>           | <b>7.150</b>       | <b>0</b>            | <b>0</b>           |
| Nabava stalnih sredstava u obliku prava         | 0                  | 7.150                  | 7.150              | 0                   | 0                  |
| <b>8. Ukupno proračun (4+5+6+7)</b>             | <b>122.362.000</b> | <b>48.210.262</b>      | <b>170.572.262</b> | <b>101.326.800</b>  | <b>59</b>          |

Rukovodstvo je Pregled rashoda proračuna po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2023. godine.

Ravnatelj  
Miro Džakula

Tablica II.

## Bilanca stanja na 31.12.2022. godine

Uprava za neizravno oporezivanje

| Opis                                                           | 31.12.2022.        | 31.12.2021.        | Postotak<br>(2/3*100) |
|----------------------------------------------------------------|--------------------|--------------------|-----------------------|
| 1                                                              | 2                  | 3                  | 4                     |
| <b>1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe</b> | <b>176.115</b>     | <b>119.493</b>     | <b>147</b>            |
| Novčana sredstva                                               | 0                  |                    |                       |
| Kratkoročna potraživanja                                       | 176.115            | 119.493            | 147                   |
| Kratkoročni plasmani                                           | 0                  |                    |                       |
| Interni finansijski odnosi                                     | 0                  |                    |                       |
| Zalihe                                                         | 0                  |                    |                       |
| Kratkoročna razgraničenja                                      | 0                  |                    |                       |
| <b>2. Stalna sredstva</b>                                      | <b>169.356.867</b> | <b>171.937.776</b> | <b>98</b>             |
| Stalna sredstva                                                | 264.633.366        | 258.487.268        | 102                   |
| Ispravka vrijednosti                                           | 95.276.499         | 86.549.492         | 110                   |
| <b>Neotpisana vrijednost stalnih sredstava</b>                 | <b>169.356.867</b> | <b>171.937.776</b> | <b>98</b>             |
| Dugoročni plasmani                                             | 0                  |                    |                       |
| Dugoročna razgraničenja                                        | 0                  |                    |                       |
| <b>UKUPNO AKTIVA (1+2)</b>                                     | <b>169.532.982</b> | <b>172.057.269</b> | <b>99</b>             |

|                                              |                    |                    |            |
|----------------------------------------------|--------------------|--------------------|------------|
| <b>3. Kratkoročne obveze i razgraničenja</b> | <b>16.443.530</b>  | <b>11.114.096</b>  | <b>148</b> |
| Kratkoročne tekuće obveze                    | 2.951.029          | 4.518.013          | 65         |
| Kratkoročni krediti i zajmovi                |                    | 0                  |            |
| Obveze prema uposlenima                      | 8.693.983          | 6.296.967          | 138        |
| Interni finansijski odnosi                   |                    | 0                  |            |
| Kratkoročna razgraničenja                    | 4.798.518          | 299.117            | 1.604      |
| <b>4. Dugoročne obveze i razgraničenja</b>   |                    | <b>0</b>           |            |
| Dugoročni krediti i zajmovi                  | 0                  | 0                  |            |
| Ostale dugoročne obveze                      | 0                  | 0                  |            |
| Dugoročna razgraničenja                      | 0                  | 0                  |            |
| <b>5. Izvori sredstava</b>                   | <b>169.356.867</b> | <b>171.937.776</b> | <b>98</b>  |
| Izvori sredstava                             | 169.356.867        | 171.937.776        | 98         |
| Ostali izvori sredstava                      | 0                  | 0                  |            |
| Neraspoređeni višak prihoda/rashoda          | 0                  | 0                  |            |
| <b>UKUPNO PASIVA (3+4+5)</b>                 | <b>185.800.397</b> | <b>183.051.873</b> | <b>102</b> |

**Napomena:** Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stavak 4., napomenuto je da bilanca stanja proračunskih korisnika **neće biti uravnotežena** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sustava Glavne knjige, dok će bilanca stanja koju radi Ministarstvo financija i trezora na razini Proračuna institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežena.

Rukovodstvo je Bilancu stanja odobrilo 28.02.2023. godine

Ravnatelj  
Miro Džakula

Tablica III.

## Pregled prihoda i primitaka za 2022. godinu

Uprava za neizravno oporezivanje

| Opis                                                                                               | Planirani iznos | Izmjene i dopune | Ukupno planirani iznos | Ostvareni iznos   | Postotak (5/4*100) |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|------------------|------------------------|-------------------|--------------------|
| 1                                                                                                  | 2               | 3                | 4 (2+3)                | 5                 | 6                  |
| <b>1. Neporezni prihodi</b>                                                                        | <b>0</b>        | <b>0</b>         | <b>0</b>               | <b>33.780.596</b> | <b>#DIV/0!</b>     |
| Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih tečajnih razlika             |                 | 0                | 0                      | 144.438           | #DIV/0!            |
| Naknade i pristojbe i prihodi od pružanja javnih usluga                                            |                 | 0                | 0                      | 33.632.660        | #DIV/0!            |
| Novčane kazne (neporezne prirode)                                                                  |                 | 0                | 0                      | 3.498             | #DIV/0!            |
| <b>2. Tekući transferi i donacije</b>                                                              | <b>0</b>        | <b>0</b>         | <b>0</b>               | <b>0</b>          |                    |
| Primljeni tekući transferi od inozemnih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inozemstva |                 |                  | 0                      |                   | #DIV/0!            |
| Primljeni tekući transferi od ostalih razina vlasti                                                | 0               | 0                | 0                      | 0                 |                    |
| Domaće donacije                                                                                    | 0               | 0                | 0                      | 0                 |                    |
| <b>3. Kapitalni primici</b>                                                                        | <b>0</b>        | <b>0</b>         | <b>0</b>               | <b>24.588</b>     | <b>#DIV/0!</b>     |
| Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava                                                     |                 | 0                | 0                      | 24.588            | #DIV/0!            |
| Primici od financijske imovine                                                                     | 0               | 0                | 0                      | 0                 |                    |
| Primici od dugoročnog zaduživanja                                                                  | 0               | 0                | 0                      | 0                 |                    |
| Primici od kratkoročnog zaduživanja                                                                | 0               | 0                | 0                      | 0                 |                    |
| <b>4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)</b>                                                         | <b>0</b>        | <b>0</b>         | <b>0</b>               | <b>33.805.184</b> |                    |

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo 28.02.2023. godine

Ravnatelj  
Miro Džakula

## Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI 2580) predviđa da revizor treba da dobije odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvješća suglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvješćivanja, te da je odobrilo finansijska izvješća.

Rukovodstvo **Uprave za neizravno oporezivanje Bosne i Hercegovine** (u daljnjem tekstu: Uprava) dužno je osigurati da finansijska izvješća za 2022. godinu budu izrađena u skladu sa Zakonom o financiranju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22), Pravilnikom o finansijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine (Službeni glasnik BiH, broj 25/15 i 91/17) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike proračuna institucija Bosne i Hercegovine (protokol Ministarstva financija i trezora Bosne i Hercegovine, broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 4.2.2015. godine). Rukovodstvo je također obvezno postupati u skladu sa Zakonom o proračunu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obveza Bosne i Hercegovine za 2022. godinu (Službeni glasnik BiH, broj 42/22) i pratećim naputcima, objašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijska izvješća daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja Uprave.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvješća odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sustav unutarnjih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvješća i usklađenost sa zakonima i drugim propisima;
- da finansijska izvješća ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijska izvješća sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja proračuna, kao i podatke o sustavu unutarnjih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za poduzimanje odgovarajućih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 24.04.2023. godine

Ravnatelj

Miro Džakula